İKTA DERGİSİ

İnsan Kitap ve Toplum Araştırmaları

Yıl: 2 • Sayı: 6 • Nisan 2026

27 Mayıs 1960 Askeri Darbesinden Önce Adnan Menderes'in Son Mitingi
25 Mayıs 1960 / Eskişehir Mitingi / Meydanda 150 Bin Kalabalık /
İki Gün Sonra Askeri Darbe Olduğunda Bu Meydana Tepki Vermek İçin
1 Kişi Bile Çıkmadı

Dört Resim ve Düşündürdükleri / 1

Başlarken / 3

Nasıl Başardılar?
PROF. DR. İSMAİL GÜVENÇ / 5

İnsan Kitap ve Topluma Dair Güzel Sözler / 7

Sağlam Kafa
Sağlam Vücutta Mı Bulunur?
ECE NAZ ÇANKAYA ARIK / 8

Çanakkale'de Mehmet'im
DÖNE ARIK / 9

Sağlık, Lezzet ve Mera:
Küçükbaşın Unutulan Avantajlar
GÖKHAN SEVİNÇ / 10

İnsan Kitap ve Topluma Dair Veciz Sözler / 12

Kalabalıklara Güvenilmez!
AHMET SANDAL / 13

Çılgın Dünya
ALİ KÜÇÜKDAĞLI / 15

Sarı Çizmeli Mehmet Ağa Barış Manço
SABAHATTİN TURAN / 18

Gelin Tanış Olalım
ÖMER ÇAĞLIN / 19

Can Verdik, Vatan Olduk:
6 Şubat'ın Bitmeyen Seheri
YUSUF ÇELİK / 20

Enerji Savaşları
PROF. DR. RECEP YUMRUTAŞ / 26

Babamın Günlük Tuttuğu Defter
İSA DEMİREL / 29

Şairlerde At Sevgisi ve Necip Fazıl
ŞAKİR DİCLEHAN / 31

Nefes
BÜŞRA NUR ERSOZ / 37

Ankara Hıdırlık Tepe'deki Ucube
Dikilitaşlar Neyi Sembolize Ediyor? (1)
OSMAN ŞAHİN/ 38

Öğrendik
AYHAN AYGÖRDÜ / 41

Ah Filistin'im!
ALİ KÜÇÜKDAĞLI / 42

Bir Başarı Örneği Yaşar Aydın / 43

Güre Cumhuriyet Mahallesi, Orman Kampı Caddesi, No: 2 Edremit/BALIKESİR

0 266 384 60 60

adrinatermal

adrinahotel

adrina
termal hotel
health & spa
★★★★★

4 Resim ve Düşündürdükleri

25 Mayıs 1960 / Eskişehir Mitingi / Meydanda 150 Bin Kalabalık /
İki Gün Sonra Askeri Darbe Olduğunda Bu Meydana Tepki Vermek İçin
1 Kişi Bile Çıkmadı

Dergimizin ilk sayısından itibaren bir hususu gerçekleştirmeye niyet ettik ve elhamdülillah o minval üzere gidiyoruz. Bir resim ve isim ya da benzeri bir şekil ya da söze Dergimizin ön kapağında yer veriyoruz ve ondan sonra da o yer verdiğimiz resmin, ismin ya da şeklin (harita, desen, motif vb gibi şekillerin) düşündüklerini konuşuyoruz. Dergimizin altıncı sayısında da "Dört Resim ve Düşündürdükleri" başlığı altında görüşlerimi açıklıyorum.

Dört resim olarak görülse de, esasında bir mitingden çekilmiş dört ayrı kare bu. Miting tek, görüntüler aynı mitinge ait.

Miting 25 Mayıs 1960 yılına ait ve bu miting merhum Başbakan Adnan Menderes'in Eskişehir Mitingidir. Bir Parti Lideri, bir Başbakan olarak Adnan Menderes'in son mitingidir, Eskişehir Mitingi.

Merhum Başbakan Adnan Menderes, bu mitingden iki gün sonra gerçekleştirilen bir askeri darbe ile görevinden indirildi, haksız yere yargılandı ve düzmece mahkemelerden verilen idam kararıyla asıldı. Menderes'i görevinden indirenler, yargılayanlar ve asanlar, hepsi de birer katildir.

Benim bu Dört Resim ve Düşündürdükleri bağlamında bahsetmek ve belirtmek istediğim hususlar elbette bunlar değildir. Merhum Menderes'in neden Başbakanlıktan indirildiği, neden yargılandığı ve neden asıldığı elbette bellidir ve sır değildir.

Onu bu Ülkede yaşayan aklı başında ve fikir sahibi olan birçok vatandaşımız zaten biliyor. Menderes'i bir avuç diktacı, cuntacı ve şımartılmış bir subay güruhu keyfine göre Başbakanlıktan indirdi, yargıladı ve astı. Yıl 1950'li yılların sonu ve 1960'lı yılların ilk başıydı. Ülkede İttihat ve Terakki zihniyeti hâlâ hâkîmdi. İttihat ve Terakki zihniyeti Osmanlı'nın son yıllarında, yani 1890'lı yıllarda başlayan etki ve gücünü, 1923 yılında Cumhuriyet kurulmuş olsa da, uzun yıllar sürdürmüş bir örgütlenmedir. O zihniyetin astığı astık-kestiği kestiktir. Demokrasi, özgürlük ve insan hakları İttihat ve Terakkiciler için yalnızca birer süslü kelimelerden ibarettir ve onlar için hiçbir anlam taşımaz. Onlar için önemli olan kendi diktacı ve cuntacı yapılanmaları ve o yapılanmanın Ülke düzeyinde söz sahibi olmasıdır.

Yine tekrar ediyorum. Asıl söylemek istediğim bunlar değildir.

Asıl söylemek istediğim 25 Mayıs 1960 günü Eskişehir'deki miting meydanında merhum Başbakan Adnan Menderes'i, çok kalabalık ve coşkulu bir topluluğun karşılamasına rağmen (o kalabalığın 150 bin kişi civarında olduğu söyleniyor) ve Adnan Menderes'in tüm mitingleri Ülke çapında böyle coşkulu ve kalabalık olmasına karşın, 27 Mayıs'ta Ordu içinde bir cuntacı grup darbe yaptığında Menderes'i alıp da Yassıada'ya götürdüğünde, yargıladığında ve astığında, hiçbir vatandaşın meydanlara çıkıp da tepki vermemesidir.

Düşünün, 25 Mayıs 1960 günü Eskişehir Meydanında 150 bin kişi (bundan 61 yıl öncesinde bir şehirde 150 bin kişi ile miting yapmak müthiş bir başarıdır) bir Başbakanı coşkuyla karşılıyor ve o günden iki gün sonra aynı Başbakan darbe sonucu görevinden alınıyor ve o aynı meydana bir kişi bile çıkıp "benim seçtiğim Başbakanı siz nasıl darbeyle görevinden alırsınız ve benim seçme hakkımı nasıl gaspedersiniz" diyerek tepki vermiyor.

O takdirde şu sonuca varıyoruz. "Kalabalıklara güvenilmez."

Bu konuyu ele aldığım yazımı ve "kalabalıklara güvenilmez" görüşümün ayrıntılarını Dergimizin bu nüshasında, ileriki sayfalarda okuyabilirsiniz.

İNSAN KİTAP VE TOPLUM ARAŞTIRMALARI (İKTA) DERGİSİ

"İnsan, İlim, İrfan, Kitap, Kültür, Eğitim ve Toplum"

İnsan Kitap ve Toplum Araştırmaları Derneği adına
İmtiyaz Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Ahmet SANDAL

Başyazar
Ali KÜÇÜKDAĞLI

Yıl: 2
Sayı: 6

Abone Bilgileri
Dergimize abone olmak isteyenlerin, 1 yıllık abonelik ücretini aşağıda belirtilen IBAN numarasına peşin olarak yatırmaları gerekmektedir.

Abone Bedeli
Aylık: 100 TL
Yıllık: 1.200 TL

Banka Hesap Bilgileri
Banka: Türkiye Emlak Katılım Bankası
Şube: Kızılay Şubesi
IBAN: TR93 0021 1000 0008 1440 1000 01
Açıklama: Ad Soyad – Dergi Aboneliği

İdare Yeri
Eti Mah. Toros Sok. No:1/7
Çankaya/Ankara

Tasarım ve Baskı
ARCS Matbaa Sertifika No: 49427
Zübeyde Hanım Mah. Sebze Bahçeleri Cad. No: 74/101
İskitler /ANKARA
Basım Tarihi: Nisan 2026

ISSN: 3108-5512

E- Posta: insankitaptoplum@gmail.com

"Bu dergideki yazıların idari ve yasal sorumlulukları yazarlarına aittir."

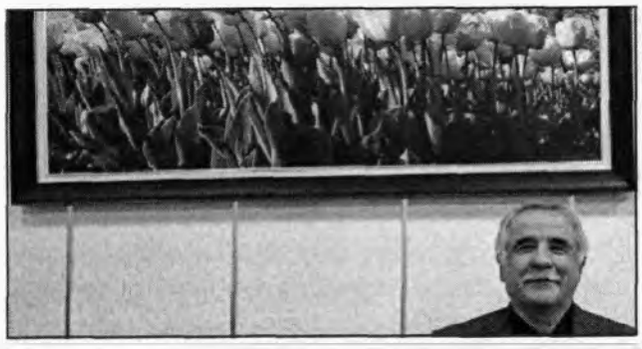

Ahmet SANDAL

بسم الله الرحمن الرحيم

Başlarken

Bize Dergimizin bu sayısının da çıkmasını nasip eyleyen Yüce Rabbimize (cc) hamd ve Rehberimiz Peygamberimiz Hazreti Muhammed (asm)e salat ve selam olsun.

Evet, 2025 yılının Kasım ayında çıktığımız Dergi yolculuğunda 6. sayıya ulaştık. Bu yolculuk tabi göründüğü ya da düşünüldüğü gibi değil. Oldukça zor bir yolculuk bu.

Bu zorluğu elbette Dergiciliğe başlamadan önce yani Kasım/2025'ten önce bu kadar açık ve net anlamaz ve bilmezdim. Yalnızca tahmin edebilirdim. Ancak, işin içine bizzat girince Dergiciliğin ne kadar zor ve meşakkatli olduğunu ayne'l yakin anladım.

Bir şeyin ne olduğunu bizzat yaşamadan bilmek, ilme'l yakin bilmektir. Ancak bizzat yaşayıp da bilmek ayne'l yakin bilmektir.

Ben Dergiciliği Kasım/2025 ayına kadar ilme'l yakin biliyordum, artık ayne'l yakin biliyorum. Çünkü ben bir dergiciyim.

Bu noktada şunu belirteyim. Ayne'l-yakin ile elde edilen bilgi kesinlik açısından ilme'l-yakin ile elde edilen bilgiden üstündür ve şüphesiz inanılması gereken bilgidir. Çünkü bizzat yaşanmış ve müşahede edilmiştir.

Yakin ne demektir? Yakin kavramını Türkiye Diyanet Vakfı tarafından hazırlanan İslam Ansiklopedisinden aynen alarak açıklıyorum: Sözlükte "sabit olmak, durulmak, sükûnete kavuşmak" anlamındaki yakn kökünden türeyen yakin, terim olarak "doğruluğunda şüphe bulunmayan, vâkıaya uygun bilgi, sabit ve kesin inanış, kanaat (itikad), şüphe ve tereddütten sonra ulaşılan kesinlik" anlamına gelir. Burada geçen "vâkıaya uygun" ifadesiyle cehalet, "sabit" ile taklit, "kesin" ile zan, "itikad" ile şüphe durumlarının tanım dışında bırakıldığı belirtilir (et-Ta'rîfât, "yakîn" md.; Tehânevî, II, 1547). Yakini "önermenin ispatlanmasıyla zihnin rahatlaması" diye tanımlayanlar da vardır (Râgıb el-İsfahânî, el-Müfredât, "ykn" md.; Kindî, I, 171). Diğer bir tanıma göre yakin tasdik ve inanca ulaştıran doğru bilgidir. Bu tür kesin bilgiye "burhanî bilgi" denilir. Yakin şüphenin, bilgi cehaletin karşıtı sayılarak yakin ile bilgi arasında bir ayırıma gidilmişse de (Lisânü'l-'Arab, "ykn" md.; Tâcü'l-'arûs, "ykn" md.) bu iki kavram arasında anlam yakınlığı bulunduğu, yakinin şüphe karışmayan bilgi olduğu ve mârifet, dirayet gibi terimlerle ifade edilen diğer bilgi türlerinin üstünde kesinlik taşıdığı kaydedilmiştir (Râgıb el-İsfahânî, el-Müfredât, "ykn" md.).

Yakin kavramı Kur'an-ı Kerim'de yirmi sekiz ayette yer almakta, bunların yirmisinde fiil kalıplarıyla inançtaki kesinlik belirtilmektedir (mesela Bakara 118, Neml Suresi 14. ayet). Dört ayette yakin çeşitli kelimelerle terkip oluşturur. Bunlardan "hakka'l-yakin", İslâm'ın inanç esaslarını asılsız sayıp haktan sapanları âhirette bekleyen kötü âkıbetin kesin gerçekliğini anlatmaktadır (Vakıa Suresi, 95. ayet. Hakka Suresi 51. ayet). Kur'an-ı Kerim'de "ilme'l-yakin" suresi sadece bir yerde, Tekasür Suresi 5. ayette geçmektedir. O ayette insanların ölümü sürekli hatırlamaları durumunda boş şeylerle övünüp sonsuz saadeti ihmal etmeyecekleri ifade edilmektedir. Aynı surenin 7. ayetinde geçen "ayne'l-yakin" terkibi "gözlem yoluyla bilmek, yakinen müşahede etmek" manasına gelir.

Kur'an-ı Kerim'de yakin kavramı, "kesinlikle bilme" anlamında da kullanılmıştır (Neml Suresi, 14. ayet).

İki ayette geçen "gerçekleşeceği kesin olarak bilinen" manasındaki yakin kelimesiyle ölümün kastedildiği bildirilmektedir. Hicr ve Müddesir Surelerinde kesin olarak gelecek ölümden bahsedilmektedir ki, zaten her aklı başında olan bunun kesinliğini anlar. Hicr Suresi 99. ve Müddesir Suresi 47. ayetten yukarıda bahsettik.

Hadis-i Şeriflerde yer alan yakin kavramı "şüpheye düşmeden inanmak, bilmek", özellikle namazın rek'atları, secdeleri, abdest organlarının yıkanması gibi durumlarda tereddüde düşülmesinden sonra "şüpheden sıyrılıp bir kanaate ulaşmak" anlamında kullanılmıştır. Bir rivayette Abdullah b. Mes'ûd'un yakini "tam iman" diye tanımladığı bildirilir. Yakinin Dünya'da insanlara verilen en faziletli şey olduğunu söyleyen Hazreti Peygamber (asm) kendisine iman ve yakin vermesi için Allah'a dua etmiştir. Bazı hadislerde yakin ölümün yalın gerçekliğini ifade eder.

Biz de bu Dergide yazıları okuma yolculuğuna başlarken "Yüce Rabbimizden (cc) iman, yakin ve İslam niyaz ediyoruz. Amin."

Prof. Dr. İsmail GÜVENÇ

Kilis 7 Aralık Üniversitesi Kurucu Rektörü, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Ziraat Fakültesi Profesörü

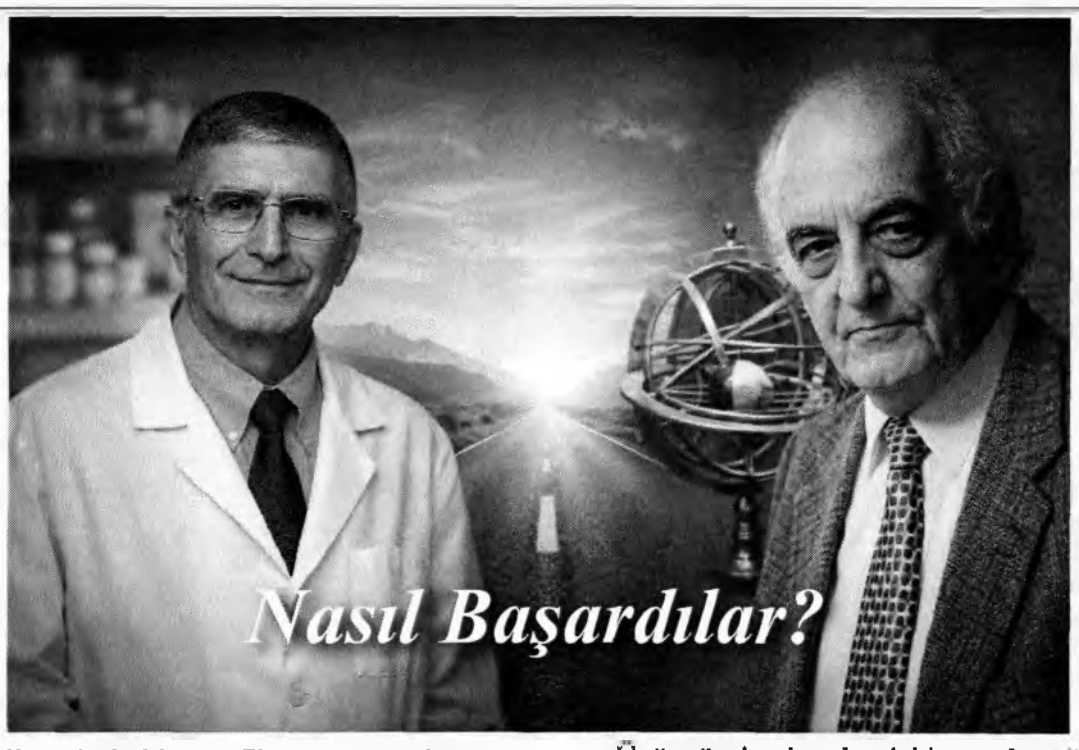

Hayat hikayeleri (biyografiler/ öz geçmiş) acı tatlı birçok yaşanmışlıklarla doludur. Elbette bu yaşantılardan çıkartılacak, ibret alınacak hususlar vardır. Gençlere başarılı olmak istiyorlarsa başarılı insanların hayatlarını incelemelerini tavsiye ederim. Bu yazıda başarılı 2 insanın başarısında önemli gördüğüm hususları sizlerle paylaşacağım.

Birkaç yıl önce üniversiteli gençlere "Hayatta Başarının Anahtarları" adlı bir kitabım çerçevesinde bir konuşma yapmıştım. Konuşmamı yapmak için konferans salonuna gittiğimde öğrenciler yerlerini almışlardı. Salon tamamen doluydu. Konuşmama -katılımcıları test etmek istediğim- bazı sorularla başladım:

İstek-talep

İlk sorum: "Başarılı olmak istiyor musunuz?"

Bu sorudan sonra istekte olanların el kaldırmasını istedim. Salonun tamamına yakını ellerini kaldırdı...

İkinci olarak "sizlere dört isim soracağım, bu isimleri biliyorsanız lütfen ellerinizi kaldırın" dedim. Bu dört ismi katılımcı öğrencilere sordum: Sorduğum ilk ismi biliyorlardı ama diğer üçünü ismi bilmiyorlardı!

Üçüncü olarak salondaki gençlere "İlk sorduğum ve kendilerinin bildiği ismin özgeçmişini okuyan var mı" şeklinde bir soru yöneltim. Salonda el kaldıran sadece 2 kişiydi...

Bu gerçekten ilginç bir durumdu. Şöyle ki istek vardı ama talep yoktu. İstek ve talep farklıdır: Bir isteğin talebe dönüşmesi için alın teri (emek) ile desteklenmesi gerekir. Başarma isteğinin talebe dönüşmesi için emek, zaman, para vs gibi maliyetlere katlanılması gerekir.

Fırsatlar

Gençlere sorduğum ilk isim Nobel Ödülü kazanan Sayın Prof. Dr. Aziz Sancar'dı. Sayın Sancar'ın Mardin'in bir köyünden başlayan ve Nobel Ödülüne uzanan bir hayat çizgisi var. Sayın Sancar'ın özgeçmişine internetten ulaşmak mümkün. Hayat hikâyesini ve kendisi ile yapılan röportajları okuduğumuzda şu açıklamaları dikkat çekicidir:

"Ben buraya geldim başarılı oldum ama bana bu temeli veren Türkiye'deki eğitimdi. Türkiye beni hazırlamıştı. Buraya (ABD'yi kastediyor) geldiğimde araştırma yapabilecek düzeydeydim."

Bu açıklamadan yola çıkarak ülkemizde 20-22 milyon civarındaki öğrencilere veya 6 milyon üniversite öğrencisine eğitim kurumlarımızın, hocalarımızın kıymetini iyi bilmelerini; eğitim hayatını iyi değerlendirmelerini öneririm. Bu konuda yazdığım önceki yazıma bakılabilir.

Fırsatlar (Bulunduğunuz lise veya üniversitedeki bölüm diye de okuyun) öğrenciler verilen bir anahtardır. Bu anahtarı kullanıp kullanmama; onunla ne yapılmasına karar verme onların elindedir. Aynı yollardan geçip Nobel de alabilirsiniz iş kuyruklarında bekleyen biri de olabilirsiniz. (Not: Çevrenin acımasızlığının, yaşam şartlarının zorluklarının farkındayım).

Sayın Sancar kendine sunulan fırsatları değerlendiren ve kıymeti takdir eden birisine örnektir.

Asla pes etme

Gençlere sorduğum ikinci isim ise merhum Prof. Dr. Fuat Sezgin idi. Maalesef gençlerimiz bu büyük değeri ismen bile bilmiyorlardı. Biz eğitimciler adına çok üzücü bir durum!

Sayın Sezgin 1960'da üniversiteden uzaklaştırılır ve bunu üzerine Almanya'ya gider... İslam Bilim Tarihi üzerine önemli araştırmalar yapar, kitaplar yazar, enstitü ve müze kurar... Bilim yolculuğunda bir başarı öyküsüne sahip... Merhum Fuat Sezgin şunları ifade etmekte:

"Yaşadığım zorluklar karşısında asla pes etmedim... Arkanızda inancınız varsa çok şeyler başarırsınız... Mühim olan irade meselesidir. O kararınızda kalacaksınız... Ben bunu yapacağım diyeceksiniz..."

Sayın Sezgin'in başarı öyküsünde azim-sabır (asla pes etme), inanç, irade, özgüven gibi kavramları görmekteyiz... Aslında bu kavramlar "Hayatta Başarının Anahtarları" kitabında başarıda etkili faktörler arasında saydığım özellikler arasındadır.

Hayat (Başarı) öykülerinden çıkarılacak dersler mevcut.

Son söz: Başarı başarmak isteyenlerindir.

"YAŞADIĞIM ZORLUKLAR
KARŞISINDA ASLA PES ETMEDİM...

ARKANIZDA İNANCINIZ VARSA
ÇOK ŞEYLER BAŞARIRSINIZ...

MÜHİM OLAN İRADE MESELESİDİR.

O KARARINIZDA KALACAKSINIZ...
BEN BUNU YAPACAĞIM
DİYECEKSİNİZ..."

Prof. Dr. Fuat Sezgin

"BEN BURAYA GELDİM BAŞARILI
OLDUM AMA BANA BU TEMELİ
VEREN TÜRKİYE'DEKİ EĞİTİMDİ.

TÜRKİYE BENİ HAZIRLAMIŞTI.

BURAYA (ABD'Yİ KASTEDİYOR)
GELDİĞİMDE ARAŞTIRMA
YAPABİLECEK DÜZEYDEYDİM."

Prof. Dr. Aziz Sancar

"Haksızlığa karşı çıkıp, **hakkını aramayan,**
hem hakkını, hem **şerefini kaybeder."**
Hazreti Ali (ra)

"Haksızlık **yapmak,**
haksızlığa uğramaktan **daha acıdır."**
Antik Yunan Filozofu Sokrates

"Rabbim der ki, hayvanlar **benim sessiz kullarımdır.**
Şimdi zulme susuyorlar ama **hesap günü konuşacaklar."**
Hazreti Mevlana

"Yüksek tepelerde hem **yılana, hem kuşa rastlanır;**
birisi sürünerek, öteki **uçarak yükselmiştir."**
Yazar Cenap Şahabettin

"Bu ülkede **hak yemek,**
sol elle yemek yemek **kadar dikkat çekmedi."**
Şair İsmet Özel

Dilimde tüy bitse de Adalet derim.
Benim için adalet en başta, tavanda.
Gidecek köy bitse de adalet derim.
Kovarlarsa kendime yer bulurum, ta Van'da.
Ahmet Sandal

SAĞLIK KÖŞESİ

Ece Naz ÇANKAYA ARIK
Diyetisyen.

Sağlam Kafa Sağlam Vücutta Mı Bulunur?

Hepimizin bildiği "Sağlam kafa sağlam vücutta bulunur" atasözü, beden sağlığının zihinsel ve ruhsal iyi oluşun temel taşı olduğunu vurgular. Bu noktada, beslenmenin önemi göz ardı edilemez. Dengeli ve yeterli beslenme, vücudumuzun ihtiyaç duyduğu vitamin ve mineralleri karşılamanın yanı sıra, beyin fonksiyonlarımızı da olumlu yönde etkiler. Özellikle yağ asitleri, vitaminler ve antioksidanlar bakımından zengin bir diyet; hafıza, odaklanma ve öğrenme kapasitemizi önemli ölçüde artırır.

Sağlıklı bir vücuda ulaşmak için sadece egzersiz yeterli değildir; doğru besinleri seçmek ve düzenli öğünlerle vücudu desteklemek de şarttır. Unutmayalım ki, zihnimizin canlı ve üretken kalabilmesi için öncelikle vücudumuzun sağlıklı olması gerekir. Bu nedenle, beslenme alışkanlıklarımızı gözden geçirmek ve vücudumuza hak ettiği özeni göstermek hem fiziksel hem de zihinsel sağlığımızı korumak için kilit rol oynar. Sağlam bir kafa için, sağlam bir vücut ve dengeli beslenme vazgeçilmezdir.

Günlük yaşamımızda yeme davranışının önemi sıklıkla göz ardı edilse de aslında sağlığımızın temel taşlarından biridir. Doğru ve bilinçli bir şekilde beslenmek; hem fiziksel enerjimizi hem de ruhsal dengeyi muhafaza etmemize yardımcı olur. "Ne yersen osun" sözü boşuna söylenmemiştir; yediğimiz her şey bedenimize ve zihnimize yansır.

Sağlıklı yeme alışkanlıkları, kendimizi daha mutlu, dinç ve üretken hissetmemizi sağlar. Özellikle çocukluk döneminden itibaren kazandırılan doğru yeme davranışları, ileride karşılaşabileceğimiz pek çok sağlık sorununun da önüne geçer. Bu noktada, vücudumuzu dinlemek ve ihtiyaçlarına kulak vermek büyük önem taşır.

Düzenli ve dengeli beslenme, stresle baş etmemizde, zihinsel performansımızı artırmamızda kilit rol oynar. Hatalı yeme davranışları ise hem fiziksel hem de psikolojik sorunlara davetiye çıkarabilir. Bu nedenle, yeme alışkanlıklarımızı gözden geçirmek ve bilinçli seçimler yapmak; sağlıklı, uzun ve kaliteli bir yaşamın anahtarıdır.

Sonuç olarak, yeme davranışımızı şekillendiren tercihlerin hayatımızın her alanında etkili olduğunun farkında olmak gerekir. Her lokmada vücudumuza ve ruhumuza yatırım yaptığımızı unutmayalım; çünkü "sağlam kafa sağlam vücutta bulunur" atasözüyle de ifade edildiği gibi, iyi bir yaşamın yolu sağlıklı beslenmeden geçer.

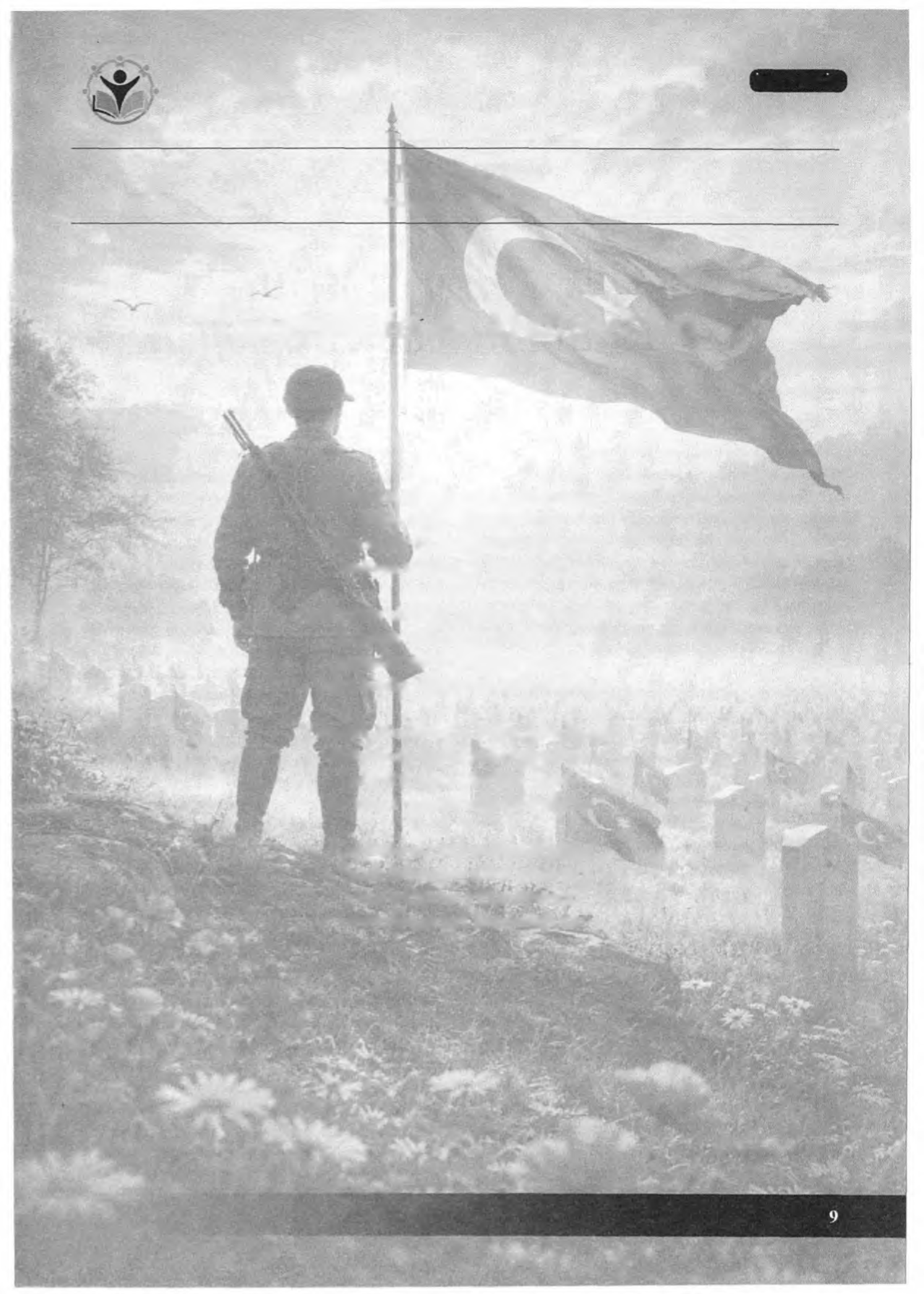

Gökhan SEVİNÇ

Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığında Çevre Mühendisi

Sağlık, Lezzet ve Mera: Küçükbaşın Unutulan Avantajları

Türklerin Anadolu'ya gelişi yalnızca bir göç hikâyesi değildir; aynı zamanda bir yaşam kültürünün, bir beslenme alışkanlığının ve üretim bilgisinin bu topraklara taşınmasıdır. Orta Asya'dan Anadolu'ya uzanan bu uzun serüvende küçükbaş hayvancılık — koyun ve keçi — Türklerin temel protein kaynağı olmuş, mutfağın omurgasını oluşturmuştur. Et, süt, yağ ve yün; gündelik hayatın ve sofraların merkezinde yer almış, beslenme kültürü bu hayvanlar etrafında şekillenmiştir.

Bugün ise tablo belirgin biçimde değişmiştir. Küçükbaş et, zamanla sofralardan geri çekilmiş; yerini büyükbaş et almıştır. Bu değişim ne insan biyolojisinin bir sonucudur ne de damak tadının doğal evrimidir. Aksine, yıllar içinde oluşan algılar, şehirleşme ile birlikte kopan üretici–tüketici bağı ve hayvancılık politikalarının yönü bu dönüşümde belirleyici olmuştur. Küçükbaş et, deneyimsiz üretim ve yanlış pişirme örnekleri üzerinden haksız bir imajla anılır hâle gelmiştir.

Oysa Türk mutfağının temel pişirme geleneğine bakıldığında gerçek oldukça nettir. Sac, tandır, kazan, cağ, kuyu kebabı, kavurma gibi yöntemler; hızlı pişirme, ateşle doğrudan temas ve yağla lezzetlendirme esasına dayanır. Bu tekniklerin tamamı küçükbaş etin lif yapısına ve yağ dağılımına uygundur. Büyükbaş et ise uzun dinlendirme süreleri, özel kesim ve kontrollü pişirme ister. Bugün "et lezzetsiz" diye yakınıyorsak, sorun etin kendisinde değil; hangi hayvandan, nasıl üretildiğinde ve nasıl pişirildiğindedir.

Et fiyatları meselesinde de benzer bir tabloyla karşı karşıyayız. Büyükbaş hayvancılık, Türkiye'de önemli ölçüde ithal yem girdilerine bağımlıdır. Döviz kurlarındaki artış, doğrudan yem maliyetlerine yansır; bu da üreticinin maliyetini ve tüketicinin ödediği fiyatı yükseltir. Küçükbaş hayvancılık ise Anadolu'nun doğal yapısıyla uyumlu bir üretim modeline sahiptir. Koyun ve keçi; dağda, bayırda, kıraç arazide verimlidir, meraya dayanır ve dış girdiye olan bağımlılığı daha düşüktür. Bu durum, maliyetleri dengeleyen ve yerli üretimi güçlendiren bir avantaj sunar.

Nitekim bu tablo, son dönemde kamu politikalarında da daha net biçimde karşılık bulmaya başlamıştır. Tarım ve Orman Bakanlığı'nın 2026 Şubat ayında açıkladığı küçükbaş hayvancılık destek paketi, sektör açısından önemli bir eşik olarak değerlendirilmektedir. Açıklanan programda; küçükbaş hayvan varlığının önümüzdeki üç yıl içinde yaklaşık yüzde 20 oranında artırılması hedeflenirken, anaç koyun ve keçi desteklerinde önceki yıllara kıyasla anlamlı artışlara gidilmesi, sürü büyütme uygulamalarının teşvik edilmesi, çoban istihdamına yönelik desteklerin genişletilmesi ve mera ıslahına ilişkin yatırımların çok yıllı bir planlama anlayışıyla sürdürülmesi gibi teşvikler sunulmuştur. Bakanlık tarafından yapılan açıklamalarda, küçükbaş hayvancılığın yalnızca et piyasasındaki kırılganlığı azaltan bir unsur olmadığı, aynı zamanda kırsalda üreticiyi yerinde tutan ve sürdürülebilir tarımı destekleyen temel bir yapı taşı olduğu özellikle vurgulanmıştır. (Tarım ve Orman Bakanlığı, 2026 Hayvancılık Destekleri Duyurusu)

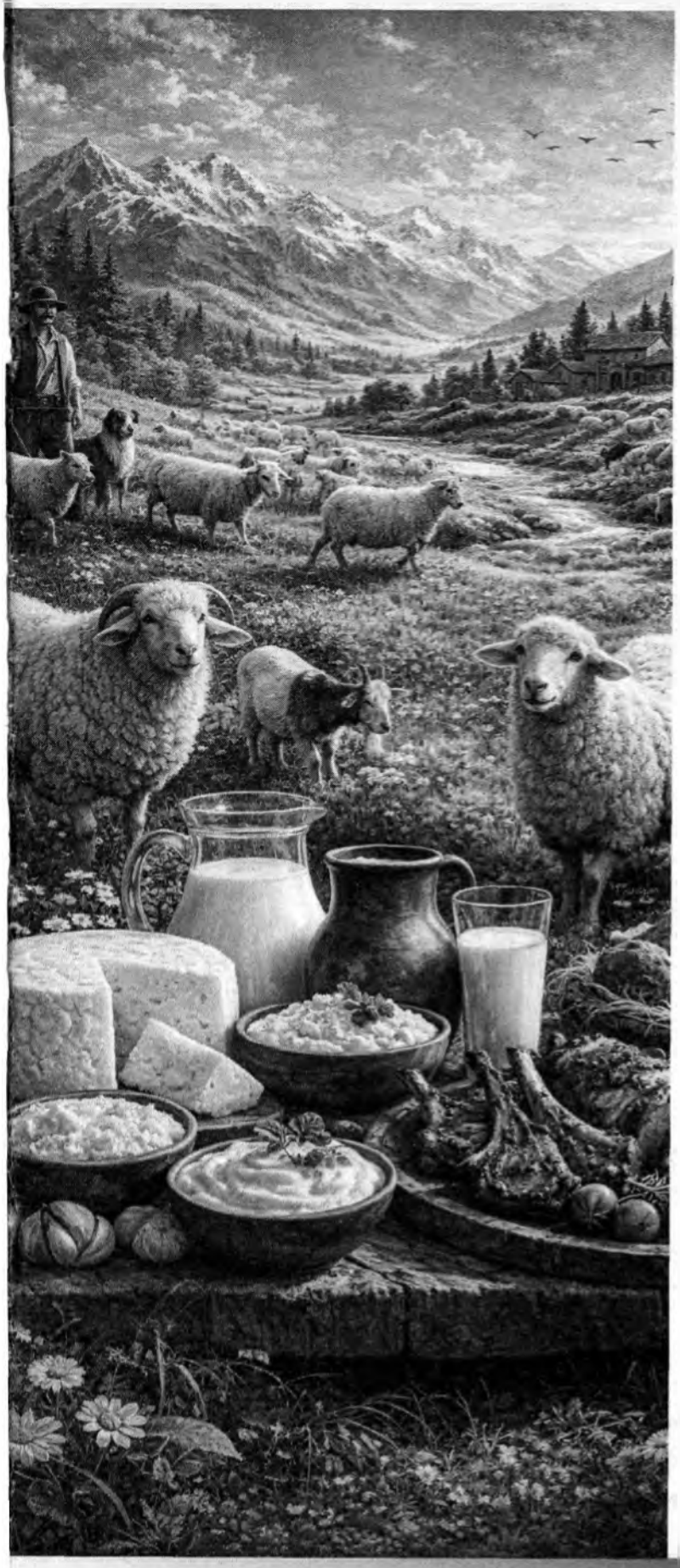

Sağlık açısından bakıldığında da küçükbaş hayvancılığın sunduğu avantajlar dikkat çekicidir. Küçükbaş hayvanlar daha hareketlidir, açık alanlarda yetişir ve kapalı sistemlere daha az bağımlıdır. Bu nedenle antibiyotik, büyütme ilacı ve yoğun veteriner müdahalesine maruziyetleri büyükbaş sistemlere kıyasla daha düşüktür. Dünya Sağlık Örgütü'nün hayvansal üretimde antibiyotik kullanımı üzerine yayımladığı raporlar, bu farkın insan sağlığı açısından da kritik olduğunu ortaya koymaktadır.

Ayrıca küçükbaş etin yağ yapısı daha dengelidir ve sindirimi daha kolaydır. Geleneksel olarak "ağır" olarak tanımlanan bu et, aslında doğru yaşta kesildiğinde ve uygun pişirme teknikleri uygulandığında en nitelikli hayvansal protein kaynaklarından biri olarak öne çıkar. Bugün dünyada "grass-fed", "doğal", "serbest dolaşan" et arayışı hızla artarken; Anadolu'nun yüzyıllardır uyguladığı küçükbaş üretim modeli bu tanımın doğal karşılığıdır.

Küçükbaş etin geri planda kalması, bilimsel bir gerekçeden çok, zamanla oluşmuş bir algının sonucudur. Bu algı değiştiğinde hem damak tadı hem üretici hem de tüketici kazanmaktadır.

Asıl soru hâlâ geçerliliğini koruyor: Bu coğrafyaya, bu mutfağa ve bu iklime en uygun hayvancılık modelini neden bu kadar uzun süre ihmal ettik?

Bugün atılan adımlar gösteriyor ki çözüm, üreticiyle devleti karşı karşıya getiren değil; aynı hedefte buluşturan bir anlayışta yatıyor. Devletin teşvikiyle güçlenen üretici, Anadolu'nun meralarında yeniden umutla üretmeye başladığında, hem sofralarımızda gerçek lezzet yerini bulacak hem de bu toprakların hafızası yeniden canlanacaktır.

Unuttuğumuz şey lezzet değil; ona nasıl sahip çıkacağımızdır.

İnsan Kitap ve Topluma Dair

İmtisal-i cahid-ü fillah oluptur niyyetim.
Din-i İslâm'ın mücerred gayretidir gayretim.
Fazl-ı Hakk ü himmet-i cünd-i ricalullah ile.
Ehl-i küfrü ser-teser kahreylemektir niyyetim.
Enbiya vü evliyaya istinadım var benim.
Lütf-i Hak'tandır hemen ümid-i feth-i nusretim.

(Allah yolunda savaşmaktır niyetim İslam dininin mücerred gayretidir gayretim Allah'ın ve evliya ordusunun yardımıyla Küfür ehlini baştan başa kahreylemektir niyetim Peygamberlere ve Velilere dayanmışlığım var benim Allah'ın lütfundandır fetih ümidim ve kuvvetim.)
Avnî (Fatih Sultan Mehmed Han)

Milletimde ihtilâf u tefrika endişesi.
Gûşe-i kabrimde hattâ bî-karâr eyler beni.
İttihâd oldu hücûm-ı hasmı def'e çâremiz.
İttihâd etmezse Millet dâğdâr eyler beni.

(Milletimde ayrılık ve anlaşmazlık endişesi. Beni kabrimde dahi rahatsız eder. Düşmanlarımı işte bu nedenle, bu tehlikeden dolayı def etmeliyim. Eğer bu Millet birleşmezse ve beraber hareket etmezse vücudum dağlanmış gibi ıstırap duyarım.)
Selîmî (Yavuz Sultân Selîm Han)

Halk içinde mu'teber bir nesne yok Devlet gibi.
Olmaya devlet cihânda bir nefes sıhhat gibi.
Saltanat didükleri ancak cihân gavgâsıdur.
Olmaya baht u saâdet dünyede vahdet gibi.

(Halk içinde mu'teber bir varlık yok Devlet gibi.
Olmaya saadet bu Dünya'da bir nefes sıhhat gibi. Saltanat dedikleri yalnızca bir Dünya kavgasıdır. Dünya'da bundan daha büyük saadet varsa o da birlik ve beraberlik içinde yaşamaktır.)
Muhibbî (Kanuni Sultan Süleyman Han)

Ahmet SANDAL

İnsan Kitap ve Toplum Araştırmaları Derneği Başkanı. Şuur Yazar

Kalabalıklara Güvenilmez!

"Durun kalabalıklar, bu cadde çıkmaz sokak!
Haykırsam, kollarımı makas gibi açarak."
Necip Fazıl Kısakürek

Bu yazımın başında da sonunda da şiir var. Evet şiirle başladık.

Üstadımız Necip Fazıl'ın bir şiirinde ifade ettiği bir husus ile başladık. Kalabalıkların çıkmaz sokağa bilinçsizce girdikleri şiirde anlatılıyor. Kalabalıklar, çıkmaz sokaktadır. Onlara takılan, onlarla birlikte hareket edenler çıkmaza girerler.

Kalabalıklar denildiğinde aklınıza nicelik, sayı ve miktar (kemiyet) gelsin. Halbuki toplum dediğimizde nitelik, etki (nüfuz) ve keyfiyet (kalite) sözkonusudur. Kalabalık nüfusu, toplum nüfuzu ifade eder. Bizim maksadımız sırf nüfus olmamalıdır. Nüfus ile birlikte nüfuz (etkililik ve kalite) olmalıdır.

Buraya kadar daha çok tanım ve açıklamalar yaptık. Şimdi gelelim asıl söylemek istediklerimize.

Kalabalıklara güvenilmez. Onlar bir toplum değildir. Onlar trafikteki hepsi sağa-sola giden ve farklı hedefleri olan araçlarda seyahat edenler gibidir. Trafikteki rastgele araçlar ve içindekiler kalabalıktır. Ancak trafikte bir konvoy görürseniz, bunlar aynı maksada doğru gidiyorsa onlar kalabalık değil, bir cemiyet, topluluktur.

Trafikte seyreden araçlar içindeki insanlar kalabalıktır, güvenilmezdir. Ancak trafikteki konvoy belirli ve tek maksada gittiği için topluluktur. Maksatları iyi ise güvenilirdir, maksatları kötü ise güvenilmezdir.

Trafikte neden çok kavga edildiğini ve trafikteki insanlara neden güvenilmeyeceğini anladınız mı? Onlar bir topluluk (cemiyet) ya da toplum değildir, onlar kalabalıktır. Trafik bir kalabalıktır ve güvenilmezdir.

Bu durumda kalabalık denildiğinde cemiyet (topluluk) anlaşılmıyor. Zaten kalabalık cemiyet olmadığı için toplum da olamaz. Toplum, cemiyetlerden (topluluklardan) oluşur. Toplumlar da tamamıyla güvenilir ya da güvenilmez şeklinde ayrılamaz. Toplum içindeki cemiyetler ne kadar güvenilir ise ve güvenilir cemiyetler bir toplumda ne kadar çoğunluktaysa o topluma o kadar güven duyabilirsiniz.

Cemiyet ve toplumdan, tekrar kalabalıklara dönecek olursak, kalabalıklar, tamamen rastgele, düzensiz, ufuksuz, şuursuz ve hatta Nursuz bir kemiyettir. Keyfiyet değildir.

Keyfiyet (nitelik) ve kemiyet (nicelik) çok farklıdır. Keyfiyet, bilinçli ve maksatlı cemiyetlerde olur. Kemiyet yığın demektir. Kemiyet kalabalıklarda olur. Kemiyet sırf çokluk demektir. Keyfiyet, nitelik demek ve sayı yanında kalite sözkonusudur.

Sözü uzatmayalım. Kalabalıklar tehlikelidir. Kalabalıklara güvenilmez, her tarafı çekilir. Bu bakış açısıyla bakıyorum. Evet, günümüzde şöyle bakıyorum, kalabalık mı var, toplum mu var?

Kalabalıklara saygı duymuyorum ve onlardan uzak duruyorum. Toplumlara saygım var. Tabi bir yerde toplum mu var, kalabalıklar var? Onu da iyice anlamak gerekir.

Bu tespit ve görüşlerimle özellikle gençlere sesleniyorum. Kalabalıklardan uzak durun, kalabalıklara asla güvenilmez.

Yazımızın sonunda yine konu ile alakalı bir şiirim var.

Vesselam

Not: Bu Dergimizin ön kapak sayfasında, "25 Mayıs 1960 günü Eskişehir Meydanında 150 bin kişi bir Başbakanı coşkuyla karşıladığı ve o günden iki gün sonra aynı Başbakan'ın bir askeri darbe sonucu görevinden alındığı halde, o aynı meydana bir kişi bile çıkıp "benim seçtiğim Başbakanı siz nasıl darbeyle görevinden alırsınız ve benim seçme hakkımı nasıl gasp edersiniz" diyerek tepki vermediğini dair bir birkaç resim mevcuttur. O resimlerden de aynı sonuca varıyoruz. Sonuç: "Kalabalıklara güvenilmez."

KALABALIKLARA GÜVENME

Kalabalıklar her yöne çekilir, başıboş.
Alkış alkış, bağır bağır, koş koş, coş coş.
Ne oldukları belirsiz, karanlık ve loş.
Kalabalıklara güvenme, uzak dur ha!

En büyük özellikleridir, şuursuzluk.
Suratlarına bak, görürsün, Nursuzluk.
Hiç mutlu olmazlar, gıdaları huzursuzluk.
Kalabalıklara güvenme, uzak dur ha!

Her tarafa giderler, akılsız, izansız.
Linçe her daim hazır birer vicdansız.
Kuru gürültülü, ilimsiz ve irfansız.
Kalabalıklara güvenme, uzak dur ha!

Boş konuşurlar, atarlar afra-tafra.
İşleri güçleri, yemek içmek, masa sofra.
Gel söylediklerimi anla ve iyice kavra.
Kalabalıklara güvenme, uzak dur ha!

Göremezsin onlarda ne hedef, ne ruh.
Onlar ki serseri, onlar ki başıboş güruh.
Dönüp de bakma onlara, hepsine "yuh."
Kalabalıklara güvenme, uzak dur ha!
Kalabalıklara güvenme, uzak dur ha!

GÖNÜL ÇEŞMESİ

Ali KÜÇÜKDAĞLI

Ankara İlahiyat Fakültesi Mezunu. Emekli Eğitimci, Şair ve Yazar. Dergimizin Başyazarı

Çılgın Dünya

Merhabalar kıymetli dostlarım. Allah'ın (cc) selamı, rahmeti ve bereketi üzerimize olsun. Kardeşlerim, bugünkü sohbetimizin konusu, pek sevimli olmamakla birlikte yaşantımızı derinden etkilemesi bakımından ehemmiyet arz etmektedir.

O Halde, lafı uzatmadan sohbetimize başlayalım. Hemen aklımıza gelen ilk soruyu soralım ve üzerinde düşünmeye çalışalım. "Gidişat karşısında neler yapabiliriz?"

Öncelikle durumu kısaca bir kritize edelim. Yazı başlığımız, bir çoğumuza ilginç gelebilir. Ancak, sohbetimizin ilerleyen bölümlerinde konuyu etraflıca açıkladığımızda, hiç de eğlenceli bir ifade olmadığını ve yerine "cuk" diye oturduğunu fark edeceğiz.

"Çılgın" sözcüğünün yerine pek çok kelime aradım. Fakat bir türlü bundan daha uygun olanını bulamadım. Kelimenin sözlük anlamını araştırdığımda, şu açıklamayla karşılaştım. Çılgın=Aklını kaçırmak, ölçüsüz davranmak, aşırıya kaçmak. Öyleyse şimdi değerlendirmemize yeni bir boyut kazandıralım.

Tarihin ilk devirlerinden bu yana Dünyamız birçok açıdan büyük değişimlere uğramıştır. Fiziksel, sosyolojik ve kültürel yönlerden aşamalar katederek günümüze kadar ulaşmıştır. Bu değişimleri olumlu ve olumsuz yönden olmak üzere iki türlü değerlendirmemiz gerekir. İlk bakışta, bilimsel ve teknolojik açıdan olumlu gelişmeler gözükürken, insani değerleri korumak noktasında, insanlık aleminin "tabir caizse" dibe çöktüğünü üzülerek fark ederiz.

Genel durumu, örneklerle açıklayalım.

İnsanlık tarihinin psikolojik kazanımlar bakımından zirvesi Sevgili Peygamberimizin (asm) yaşadığı dönemdir. Zaten İslam Tarihçileri tarafından da "Asr-ı Saadet" (Mutluluk, Huzur Devri) olarak nitelendirilmektedir. Neden olmasın ki? Onun çevresindekiler (ailesi ve arkadaşları) onca sıkıntılı bir yaşam sürecine rağmen mutluydular. Belki yarı aç-yarı tok yaşıyorlardı. Yoksuldular ancak mutluydular. Allah'a inandıkları için, çıkarcı zenginlerden baskı ve zulüm görüyorlardı. Ama yaşadıkları umurlarında bile değildi. Çok mutluydular. Çünkü gerçek sevgiyi Allah'ın Resûlünde bulmuşlardı. Onun bir tebessümü, her şeyi unutturuyordu, inanmış kahramanlara.

Bir de olaya günümüz Dünyasını değerlendirerek bakalım. Nasıl bir betimleme yapalım ki, yaşananların tam karşılığı olsun. Hoşgörünüze sığınarak belirteyim, zihnimde tek bir kavram beliriyor. "Asr-ı Felaket."

Ne dersiniz? Bana katılır mısınız? Bilmem ama, yerine koyacak başka bir kelime bulamıyorum.

Sorunlara fiziksel yönden bakacak olursak, "küresel ısınma", "ekolojik dengenin bozulması" vb gibi durumlarla karşılaşıyoruz.

Ya da "sosyolojik ve psikolojik olarak" değerlendirdiğimizde durum farklı mıdır? Cevabımız ne yazık ki, "hayır" olacaktır.

Yeri gelmişken, kritik soruyu soralım o zaman.

Dünya'yı "çılgın" sıfatıyla sıfatlandırmamızın sebebi nedir? Pek tabiidir ki, insanlık aleminin içinde bulunduğu durumdur. Neden ve nasıllar ile açıklamaya çalışalım. İzahımıza, Çamlıbel'i mesken tutan ünlü Halk Ozanımız Köroğlu'nun dizelerini hatırlatmakla başlayacağım.

Ne diyordu Köroğlu?
"Düşman geldi, tabur tabur dizildi.
Alnımıza kara yazı yazıldı.
Tüfek icat oldu, mertlik bozuldu.
Eğri kılıç kınında paslanmalıdır."

Tanımlamamızın en açık ve net olarak karşılığı yukarıdaki dizelerden aldığımız ilhamın yorumudur, belki de.

Bu dizeleri, günümüz şartlarına uyarladığımız zaman, düşüncelerimizi şu şekilde ifade edebiliriz.

"Çıkarcılar karşımıza dizildi.
İnsanlığa derin mezar kazıldı.
Para icat oldu, mertlik bozuldu.
Kırık kalpler tende paslanmalıdır."

Biraz ağır ve abartılı mı oldu yoksa? Öyle de olsa, başka nasıl açıklanabilir ki? Günümüzde maddi olarak her şeyi var, ama mutlu değil insanlar.

Çünkü, güven ortamı yok, sevgi yok, adalet yoktur. Hem Dünya'da hem de toplumumuzda aynı yaraların acısı hissedilmektedir. Bir yanda aç yaşayanlar vardır, öbür tarafta midesi tok, ama gözü aç olanlar vardır. Üzülerek belirtmek gerekiyor ki, en yırtıcı hayvanları bile geride bırakacak derecede vahşet hüküm sürmektedir yeryüzünde.

Ekonomik ve teknolojik yönden gücü elinde bulunduranlar, en acımasız şekilde her tarafa saldırıyorlar. Bütün Dünya'yı kendilerinin zanneden bu zavallı yaratıklar dur durak bilmeden ve hak hukuk tanımadan zulmediyorlar. Ne acı bir gerçek ve can yakıcı bir durumdur ki, karşılarında onlara tepki gösterecek bir anlayış ve irade dahi yoktur. Hatta çıkarları için sessiz kalanlar ve destekleyenler bile vardır. "bana değmeyen yılan bin yaşasın" düşüncesinin etkisi altına girilmiştir sanki. Öyle değil işte. O yılan bir gün herkesi sokacaktır.

Pekâlâ; sorunlar bu kadar birikmiş ve kördüğüm olmuş iken, ne yapılması gerekir? Üstesinden nasıl gelinebilir? Hiç düşünebiliyor muyuz? Yapmak istediklerimizi hayata geçirebilecek niyetimiz ve çabamız var mıdır? Biraz da bu konuya yoğunlaşalım. Her zehirin bir panzehiri olduğu gibi, her sorunun da bir çözüm yolu vardır elbette. Bizim çözüm yolumuz ise, Allah'ın ipine sarılmak olacaktır mutlaka. Bağdat'ı yakıp-yıkan Zalim Hülagû ile söyleşisinde, genç bilgin Kadıhan'ın ifâde ettiği gibi, " Biz yanlışlarımızdan vazgeçip aslımıza döner isek, sen zaten buralarda duramazsın."

Öyle ise bizler de bu gerçeğin peşinden gidip, manevî gücümüzü toparlamak zorundayız. Yeni nesilleri bu doğrultuda yetiştirmeliyiz. Aksi halde, evet; elimizde yapmamız gereken sadece ümitlerle yaşamak kalır. Biraz da kendimizi avutmak için, şu soruyu sorar dururuz. "Bu devran böyle döner mi?" Cevabımız elbette ki, hazırdır. Asla dönmeyecektir. Yapılan zulümler karşılıksız kalmayacaktır. Ziya Paşa'nın dediği gibi, "zulüm ile abad olanın, ahiri berbat olur." Ve olacaktır da inşallah.

Son olarak, Yüce Rabbimizin uyarısıyla sohbetimizi noktalayalım ve yorumu sizlere bırakalım. Allah Teala (cc) buyuruyor ki, "Onlar plan yaparken, Allah (cc) da plan yapıyordu. Allah plan yapanların (tuzak bozanların) en hayırlısıdır." (Enfal Suresi, 30) Ve yine Yüce Rabbimiz'in (cc) buyurduğu üzere, "Allah Nurunu mutlaka tamamlayacaktır." (Saff Suresi, 8)

Evet Sevgili Dostlar!

Hülasa, nihayetinde önemli olan durum şudur. Elhamdülillah biliyoruz ve inanıyoruz ki, O'nun va'dettiği üzere eninde sonunda, Allah'ın (cc) yardımı ve sonsuz adaletiyle doğrulardan olanlar ve de doğruluk tarafında kalanlar kazanacaklardır. İşte o zaman, bizler olayın neresinde olacağız? Bunun üzerine düşünmemiz gerekir.

Kalın sağlıcakla. Allah'a emanet olunuz.

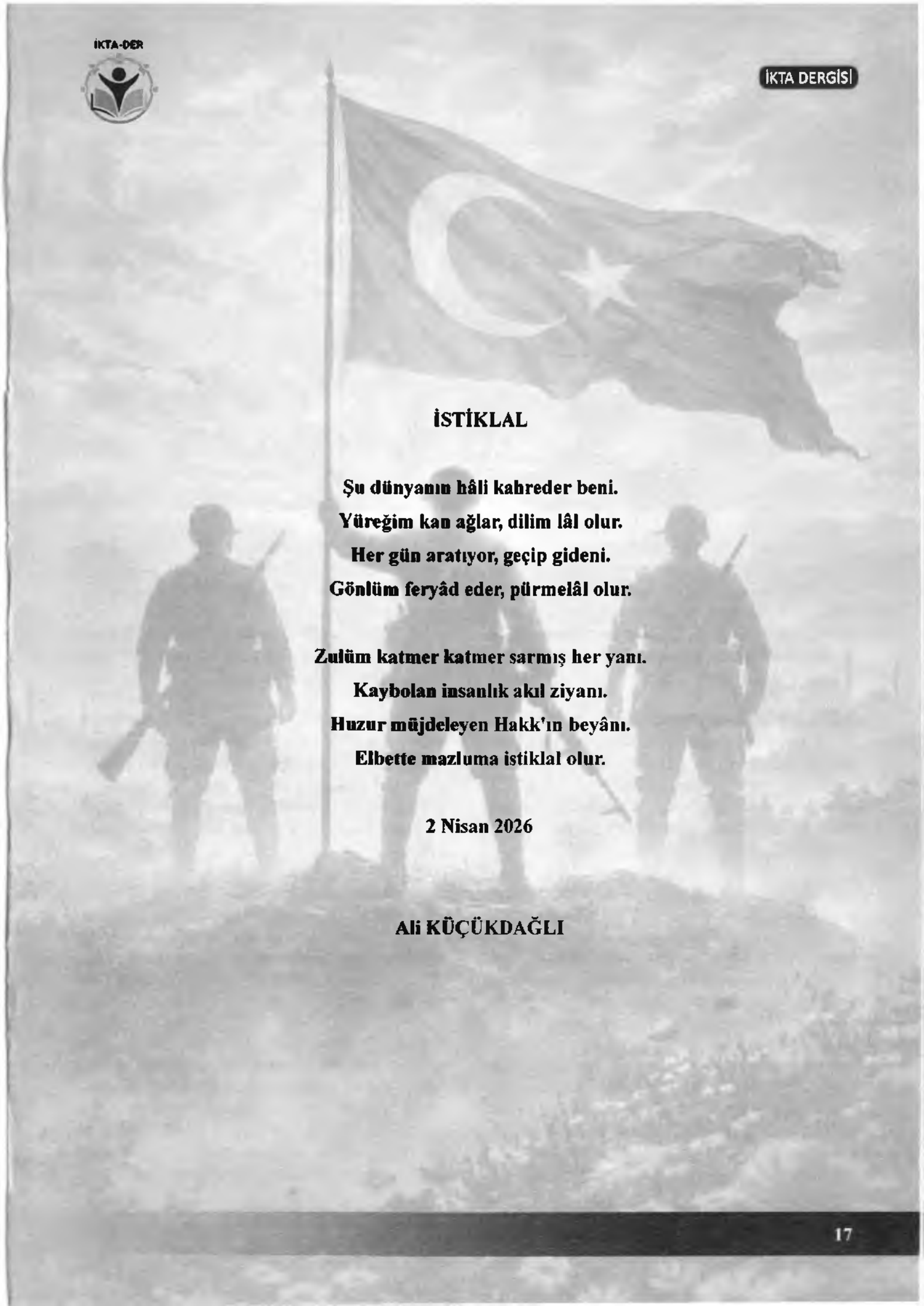

İSTİKLAL

Şu dünyanın hâli kahreder beni.
Yüreğim kan ağlar, dilim lâl olur.
Her gün aratıyor, geçip gideni.
Gönlüm feryâd eder, pürmelâl olur.

Zulüm katmer katmer sarmış her yanı.
Kaybolan insanlık akıl ziyanı.
Huzur müjdeleyen Hakk'ın beyânı.
Elbette mazluma istiklal olur.

2 Nisan 2026

Ali KÜÇÜKDAĞLI

Sabahattin TURAN

Çevre ve Şehircilik Uzmanı

Sarı Çizmeli Mehmet Ağa Barış Manço

Bazı insanlar vardır, sözü şarkı söyler gibi değil, insanın içine dokunur gibi söyler. Barış MANÇO da bu topraklarda sözü sadece söylemeyen, sözü taşıyan adamlardandı. Onu dinlerken insan, bir türkü değil de sanki mahallenin büyüklerinden bir nasihat duyuyormuş gibi hisseder. Çünkü anlattığı şey, sahnenin değil, hayatın meselesiydi.

Bizde insan önce selamla ölçülür. Selamı eksik olanın cümlesi de eksik olur, niyeti de. Ama bakıyorum, kalabalık büyüdükçe selam küçülüyor. Herkes birbirinin yüzüne bakmadan konuşuyor, birbirinin yükünü görmeden hüküm veriyor. Oysa insan dediğin, önce durur, sonra tartar, en son konuşur.

Herkesin elinde bir hesap var ama kimse kendi hesabını sevmiyor. Başkasının defteri daha cazip geliyor. Orada sayfalar hep kabarık, hatalar hep daha görünür. Kendi defterimize gelince, sayfalar ya kapalı ya da üstü örtülü. Halbuki asıl kayıt, insanın cebinde değil, vicdanında durur. Oraya yazılanı ne kalabalık siler ne zaman eskitir.

Bizim memlekette "garip" çoktur. Garip dediğin, bazen parası olmayan değil, sesi duyulmayan olur. Bazen kimsenin omzuna el koymadığı, bazen kimsenin gözünün içine bakmadığı... İnsanın kaç okka geldiği tam da orada belli olur. İyilik zaten bağırarak dolaşmaz; sessizce olur ama izi uzun sürer.

Mal mülk meselesine gelince... İnsan sandığını doldururken içini boş bırakabiliyor. Sahip olduklarını taşırken, fark etmeden kendini kaybediyor. Yük ağırlaştıkça yolu yokuş sanıyor. Oysa bu yolculukta kimse yanına sandık almıyor. Giden hafif gidiyor. Ağır olanlar hep arkada kalıyor. Buna kader diyoruz ama çoğu zaman kendi yaptığımız yükü sırtlanıyoruz.

Bir de şu meşhur "birileri" var ya... Hesap hep onlara yazılıyor. Böylece insan kendi defterini kapalı tutuyor. Oysa defter dediğin şaşmaz. Sayfalar bazen geç açılır, doğru. Ama hiç açılmamak gibi bir huyu yoktur. Gün gelir, insan kendi yazısını kendi gözüyle okur. En zor okuma da odur zaten.

Dünya uzun bir yol sofrası gibidir. Kimi çok yer, kimi az. Ama yol bitince kim ne yedi diye sorulmaz; kim ne paylaştı diye bakılır. Tabaklar toplanır, masa dağılır, geriye insanın niyeti kalır. Aynaya bakacak cesareti varsa, insan kendini orada görür.

Belki de Barış MANÇO'nun bize asıl hatırlattığı şey şuydu: Büyük adam olmak zor iştir, ama iyi insan olmak mümkündür. Selamı eksik etme, garibi incitme, gücüne güvenip kimseyi ezme. Çünkü bu memleketin defteri çabuk kapanmaz. Yol biter, sahne kapanır, ışıklar söner... Ama herkes eninde sonunda kendi defterini kendi eline alır.

Ömer ÇAĞLIN

Şair Yazar. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığında görev yapmaktadır

Gelin Tanış Olalım

Bir dem geldik şu cihana gidelim
Gelin tanış olalım, işi kolay kılalım
Gönül yapıp birlik ile duralım
Gelin tanış olalım, işi kolay kılalım

Mal da yalan mülk de yalan şan da yalan
Ömür dediğin bir solukluk zaman
Gönül kırmak ateştir yakar can
Sevelim sevilelim, hoş olalım

Aynı toprak, aynı sudan var olduk
Bir nefeste "bir" diyerek kul olduk
Bir sofrada lokma bölüp bir olduk
Kardeş olup birliğe yüz sürelim

Yetmiş iki millete bir nazarla
Bakan bulur hakikatı sırlarla
Taş yürekler erir tatlı sözlerle
Gelin gönül kapısını aralayalım

Nefis ile nice yolda savaştım
Benlik deyip hak yolundan şaştım
Sevgi ile karanlıktan aştım
Aşka varıp Hakk'ı bulalım

Mahrumî der; gönül Hakk'ın evidir
Sevgi onun bize verdiği armağandır
Tanışmadan geçen ömür kayıptır
Gelin tanış olalım, işi kolay kılalım

Yusuf ÇELİK
Üniversite Öğrencisi, Yazar

Can Verdik, Vatan Olduk: 6 Şubat'ın Bitmeyen Seheri

Ne söylenir, hangi kelime o devasa enkazın ağırlığını omuzlayıp hakikatin kürsüsüne taşıyabilir, inan bilmiyorum. Zira biz sadece evlerimizi, sokaklarımızı ya da o kadim şehirlerimizi değil; bütün fikirlerimizi, yarına dair kurduğumuz tüm cümlelerimizi ve ruhumuzun en mahrem odalarını 6 Şubat'ın o zifiri karanlığında, enkazın altında bıraktık. Kelimelerin bittiği, lügatlerin toz duman olduğu o an, aslında bir devrin kapanışı, bir ömrün ise yeniden, ama bu kez eksilerek başlamasıydı.

6 Şubat... Takvimden sıradan bir gün değil artık; bizim için zamanın durduğu, yerin göğe karıştığı, yüreğimizde kapanması imkansız bir yara olarak mühürlendi o tarih. Bir gecede hayatlar yarım kaldı, umutlar o buz kesmiş betonların enkazı altında can çekişti. Biz o gece sadece sarsılmadık; bir medeniyetin, bir komşuluğun, bir gelecek tasavvurunun yerle bir oluşuna şahitlik ettik. Kaybettiklerimizi rahmetle, hürmetle ve kalbimizdeki o derin sızıyla anıyoruz. Geride kalanların acısını ise sadece bir empati olarak değil, kendi ruhumuzda kanayan bir parça olarak taşıyoruz. Unutmadık, unutmayacağız; zira insan kendi kalbinin yarısını kaybettiği günü nasıl unutabilir?

Aynadaki Yabancı ve Şehrin Yokluğu

Sarsıntı dindiğinde, toz bulutu biraz olsun dağılıp da o acı gün aydınlandığında bir an durup kendime bakmak istedim. Aynaya baktım, yüzüm duruyor ama şehir yok. İşte o an anladım ki, demek ki bazen insan yaşarken de eksiliyormuş.

Suretimiz yerinde olsa da ruhumuzu çevreleyen, bizi biz yapan o sokaklar, o cami avluları, o dost meclisleri artık yoktu. İnsan, sadece uzuvlarını kaybettiğinde sakatlanmazmış; hatıralarını, çocukluğunu ve üzerine bastığı toprağın kimliğini kaybettiğinde de yaşarken eksilirmiş. Biz o sabah, aynadaki aksimize yabancılaştık; çünkü arkamızdaki fon, o koca şehir artık bir moloz yığınıydı.

Meçhul Bir Vadenin Şahitliği ve Fanîliğin Şiddeti

Ömür, hep söylediğimiz gibi, ucu açık bir senet misali elimize tutuşturulmuş. İmzamızı ne zaman attığımızdan ziyade, vadesinin ne zaman dolacağı hep bir meçhul olarak kalmıştı. Malumu ehline ayan olan o sır, 6 Şubat'ın seher vaktinde en keskin haliyle yüzümüze çarpıldı. Biz o güne kadar senedin vadesini uzaklarda, yaşlılıkta, hastalıklarda ararken; meğer o vade burnumuzun ucunda, bir nefes kadar yakınımızdaymış.

İşte bu bilinmezlik, insanın kalbine sadece derin bir sükût bırakmıyor; aynı zamanda fanî ile bâkî arasındaki o incecik, o bıçak sırtı çizgiyi yeniden ve en acı haliyle hatırlatıyor. Çünkü dünya dediğimiz yer, her ne kadar saraylar kursak, nizamlar inşa etsek de aslında geçici bir misafirhane; bizler ise heybesi kusurlarla dolu birer yolcuyuz. 6 Şubat gecesi o senedin tahsil vakti geldiğinde anladık ki; biten sadece beton yığınları değil, bizim dünyaya dair kurduğumuz o sahte güven kalesiymiş. Asıl yolculuk, her şeyin bittiği sanılan o enkazın içinden, çıplak bir ruhla doğrulunca başlıyormuş.

Enkazın Arasından Sızan Şahitlikler: "Sesimi Duyan Var mı?"

O geceye dair anlatılanlar, sadece birer anı değil, insanlık tarihinin en ağır şahitlikleridir. Kahramanmaraş'ta bir kardeşimiz anlatıyordu: "Enkazın altından sesler geliyordu, bir komşumuz 'Beni bırakın, çocuklarımın odasına gidin, onlar daha küçük' diye feryat ediyordu. Ama biz hiçbir yere gidemedik, o betonun ağırlığı sadece onların değil, bizim de göğsümüze çökmüştü." İşte o an liyakatin, sağlam bir yapının, dürüst bir nizamın ne kadar hayati olduğunu bir kez daha anladık.

Adıyaman'da bir baba, günlerce enkazın başında bekledi. Bir ara yanına yaklaşanlara dönüp, "Evladımın soğuk elini tutuyorum, bırakırsam o üşür sanıyorum" dedi. O el, aslında bu milletin toprağa düşen geleceğiydi. O babanın bakışlarındaki donmuş hüzün, hiçbir edebiyatın tarif edemeyeceği kadar derin bir kitaptır. Biz o elin sıcaklığını bir daha hiçbir zaman tam olarak hissedemeyeceğiz.

Hatay'da, sokağın ortasında çıplak ayakla, tozun ve dumanın arasında sadece sevdiklerinin adını haykıran o annenin sesi hala kulaklarımızda. "Kızımın çeyizi oradaydı, kendisi buradaydı" diyen babanın titreyen elleri, aslında hepimizin ortak çaresizliğiydi.

"Unut" Diyenlerin Bilmediği Hakikat

Şimdilerde çıkıp "Unut, depremi aklına bile getirme, hayat devam ediyor" diyorlar. Bu sözü söyleyenler, insanın kalbinin nasıl bir hafıza merkezi olduğunu, yaşanmışlığın nasıl bir mühür gibi ruha kazındığını bilmeyenlerdir. Bilmiyorlar ki; o gece yaşadığımız dehşet, bizim kendi canımızdan başka neyimiz varsa aldı ve götürdü. Biz sadece mülkümüzü değil, "biz" olan her şeyi o soğuk toprağın sinesine emanet ettik.

Bizler, öyle televizyon ekranlarında birer sayıdan ibaret görülen rakamlar değiliz. Bizler, o enkazın altından sağ çıksak bile ruhu orada asılı kalmış bir nesiliz. Canlarımız gitti, her biri birer dünya olan kardeşlerimiz, dostlarımız gitti...

Evlerimiz gitti ki onlar sadece taş duvar değil, her köşesinde bir hatıranın, bir hayalin, bir duanın sindiği sığınaklarımızdı. Çocukluğumuzun geçtiği sokaklar, ilk adımlarımızı attığımız mahalleler, ruhumuzun şekillendiği o kadim coğrafya artık birer hatıra fotoğrafından ibaret. Şimdi birisi çıkıp "unut" dediğinde, aslında "ruhunu inkar et" demiş oluyor. Kısacası hayatımız, düzenimiz, dünyamız bitti. Üzerine bir ömür koyduğumuz o sağlam zemin, saniyeler içinde altımızdan çekildi. Nasıl unutalım? İnsan kendi cenazesini nasıl unutabilir?

Fikirlerin Enkazı ve Yeni Bir Nizam Arayışı

Bu sarsıntı sadece toprağı değil, zihinlerimizi de yerinden oynattı. O güne kadar savunduğumuz her fikir, inşa etmeye çalıştığımız her ideolojik kale, enkazın altında kalan bir feryatla yeniden test edildi. Gördük ki, liyakatin olmadığı yerde binalar mezara, adaletin olmadığı yerde şehirler hüzün coğrafyasına dönüşüyor. Biz o gün sadece bir doğa olayına değil, sistemin en zayıf halkalarındaki o devasa boşluğa da şahitlik ettik.

Muhafazakar camianın "bizden" diyerek dürüstlüğü ve liyakati ikinci plana atması, öte yandan seküler hayranlığına kurban gidilmesi... Bunlar bizim mahallemizin bitmeyen sancıları. Ama 6 Şubat'ta o enkaz başında ne sekülerlik kaldı ne muhafazakarlık; sadece can havliyle birbirine tutunan "insan" kaldı. Eğer bugün bir nizam kuracaksak, bu nizam o gecenin acısıyla yoğrulmuş, liyakat ve ahlakın üzerine bina edilmiş bir kale olmalıdır.

Eskimeyen Bir Acı, Bitmeyen Bir Tesbih

Gaziantep'in bir köyünde, yaşlı bir amca yıkılan evinin önündeki taşı gösterip, "Bu taşın altında elli yılım var evlat, şimdi elli saniyede hepsi toz oldu" demişti. O toz, bugün ciğerlerimize dolmuş durumda. Her nefes alışımızda o enkazın tozunu çekiyoruz içimize. Ömür senedinin vadesi dolan canlarımıza rahmet dilerken, geride kalan bizlerin boynundaki borç artık daha ağır. Bu borç; unutmamak, unutturmamak ve o yıkıntıların arasından daha adil, daha sağlam, daha "insanca" bir gelecek inşa etmektir.

Dünya telaşının, çıkar gruplarının, vefasızlıkların arasında bir yetim gibi kalsak da; biz yönümüzü Samet olana, hiçbir şeye muhtaç olmayıp her şeyin kendisine muhtaç olduğu o yüce makama döndük. Çünkü biliyoruz ki, Allah bir daha bu millete böyle acılar yaşatmasın duası, ancak bizim ders almamız ve hakikate yönelmemizle vücut bulur.

Sonuç Olarak: Dirilişin Şiiri

Kıymetli dostlar, bu yazı bir ağıt değil, bir hafıza kaydıdır. 6 Şubat'ta atılan o hüzünlü imza, ruhlarımıza kazınmıştır. Artık her nefesimiz o gecenin bir mirasıdır. Vakit dar, yol uzun, yükümüz ise bir şehri sığdıracak kadar ağır. Belki çok yorgunuz, belki birileri fedakarlıkları ihalelerle takas ediyor ama biz o enkazın başında tuttuğumuz nöbeti gönlümüzde taşımaya devam edeceğiz.

Aynaya baktığımızda yüzümüzü görebiliriz ama o yok olan şehirlerin, o yarım kalan hayatların borcu boynumuzdadır. Yaşarken eksildik evet, ama eksilen parçalarımızı liyakatle, adaletle ve vefayla tamamlamak zorundayız.

Asıl yolculuk şimdi başlıyor; eksik, mahzun ama dimdik... Bu topraklar uğrunda ölen varsa vatandır dedik; 6 Şubat'ta o topraklar, binlerce canımızı bağrına basarak bir kez daha vatan oldu.

Unutmadık, unutmayacağız.

Selam ve Dua ile...

Dernek Faaliyetlerinden Kareler Kitap Yardımı

İnsan Kitap ve Toplum Araştırmaları Derneği olarak "Bayramda da boş durmuyoruz, koşturuyoruz."

Niğde'de bir köy okuluna göndereceğimiz iki kutu kitaplar hazır vaziyette.
(22 Mart 2026)

Niğde'deki bir köy okulu için kitap ihtiyacı olduğunu Dernek Üyemiz Faruk Arık Kardeşim Derneğimizi temsilen bize bildirdi ve bizden talep etti.
Biz de kitapları temin ettik.
Emeği geçen herkese teşekkürler.
(22 Mart 2026)

Kahramanmaraş Onikişubat Belediyesi Fatih Yoğurt Bilgi ve Kültürevi Kütüphanesine İKTA Dergilerimizin mevcut tüm sayılarını hediye ettik.

Dernek Faaliyetlerinden Kareler Ziyaretler

Kahramanmaraş Valisi Sayın Mukerrem Unluer i ziyaret ederek kendilerine Derneğimizin faaliyetleri hakkında bilgi sunarak Dergimizi takdim ettik.

Kahramanmaraş Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Fırat Görgel'i ziyaret ettik ve kendilerine Dergimizi takdim ettik.

Kahramanmaraş Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Fırat Görgel i ziyaret ederek kendilerine Derneğimizin faaliyetleri hakkında bilgi sunduk.

Kahramanmaraş Onikı Şubat Belediyesi Başkanı Sayın Hanifi Toptaş ı ziyaret ederek kendilerine Derneğimiz hakkında bilgi sunduk ve Dergimizi takdim ettik.

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Rektörü Sayın İbrahim Tamer Okumuş'u ziyaret ederek kendilerine Derneğimiz hakkında bilgi sunarak Dergimizi takdim ettik.

Kahramanmaraş Dulkadiroğlu Belediye Başkanı Sayın Mehmet Akpınar'ı ziyaret ederek kendilerine Derneğimiz hakkında bilgi sunduk ve Dergimizi takdim ettik

Prof. Dr. Recep YUMRUTAŞ
Gaziantep Üniversitesi, Makine Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi

Enerji Savaşları

Dünyanın çeşitli bölgelerinde meydana gelen operasyon yada savaşların nedeni petrol ve doğalgaz kaynakları mıdır, yoksa başka bir nedeni var mıdır? Bu soruya cevap vermeden önce dünya genelinde kanıtlanmış petrol ve doğalgaz kaynaklarının durumuna hep birlikte bir göz atalım.

Tüm dünya genelinde kanıtlanmış petrol rezervleri yaklaşık olarak 1.8 trilyon varil civarındadır. Bu rezervler, mevcut tüketim hızına bağlı olarak yaklaşık 50 yıl yetecek düzeydedir. Bu kaynaklar yeni keşifler yapıldığında değişim gösterecektir. Petrol rezervlerinin büyük kısmı Ortadoğu'da bulunmaktadır. Dünya ölçeğinde kaynaklara bakıldığında

- Ortadoğu'da %48,
- Güney ve Orta Amerika'da %20,
- Kuzey Amerika'da %14,
- Avrupa ve Avrasya'da % 9,
- Afrika'da %7,
- ve Asya pasifikte %3ü bulunmaktadır.

Ülkeler bazında bakılacak olursa, dünya petrolünün büyük bölümü birkaç ülkede toplanmıştır:

- Venezuela: ~300 milyar varil (%17–18)
- Suudi Arabistan: ~260 milyar varil (%15–16)
- Kanada: ~170 milyar varil (%10)
- İran: ~150 milyar varil (%9)
- Irak: ~145 milyar varil (%8)
- Rusya: ~100 milyar varil (%6)

Bu veriler göz önünde bulundurulduğunda, savaşların neden yapıldığı daha iyi anlaşılabilir. Aşağıda 90'lı yıllardan bu yana meydana gelen savaşlardan özetle bahsedilecektir.

Körfez Savaşı (1990-1991)

Körfez Savaşı, tarihin en net petrol ve enerji savaşı olarak tanımlanabilir. Irak lideri Saddam Hüseyin, petrol üretimi ve borç anlaşmazlıklarını gerekçe göstererek 2 Ağustos 1990 tarihinde komşusu Kuveyt'i işgal etti. Saddam Hüseyin'in amacı bir toprak sevdası olmayıp, tamamen ekonomik ve stratejik bir "enerji kartı" hamlesiydi. Birkaç gün içinde Kuveyt, Irak'ın 19. eyaleti ilan edildi. Ancak bu hamle, sadece bölgesel bir kriz değil, küresel enerji güvenliğine yönelik doğrudan bir tehdit olarak algılandı.

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nden çıkan peş peşe yapılan kınama ve çekilme çağrılarını Irak dinlemeyince, ABD öncülüğünde 35 ülkeden oluşan devasa bir koalisyon kuruldu. Diplomatik yollar tükenince, ilk aşamada 17 Ocak 1991'de Çöl Fırtınası ismiyle askeri bir harekât başlatıldı. Bu harekâtla Suudi Arabistan'ı olası bir Irak saldırısından korumak amaçlanıyordu. Bu harekâtta yoğun olarak "akıllı bombalar" ile radara yakalanmayan uçaklar kullanılarak Irak'ın savunması felç edildi. 24 Şubat'ta ise kara harekâtı başlatıldı. 4 gün süren kara harekâtı sonucunda.

Irak ordusu Kuveyt'ten çekilmek zorunda kaldı ve 28 Şubat'ta ateşkes ilan edildi. Kuveyt bağımsızlığını yeniden kavuştu, ancak Saddam Hüseyin Bağdat'ta iktidarına devam etti.

Irak Savaşı (2003-2011)

ABD'nin başını çektiği, ABD ve müttefiklerinin petrol, doğalgaz ve diğer enerji kaynaklarını ele geçirmek için gerekçeler uydurarak dünya ülkelerini inandırmak için medya gücünü de kullanarak günlerce yönlendirme yaptı. Bu ülkelerin en güçlü tezi ise, Saddam Hüseyin'in elinde biyolojik ve kimyasal kitle imha silahlarının bulunduğu ve bunları dünyayı tehdit etmek için kullanacağıydı. İkinci tezi ise, 11 Eylül sonrası Saddam rejiminin El-Kaide gibi terör örgütlerine destek verdiğini ve 11 Eylül saldırılarıyla bir bağlantısı olduğunu iddia ederek "Irak'ı Özgürleştirme" yalanı ile bölgedeki diktatörlük rejimini devirip, Orta Doğu'ya demokrasi getireceğini ifade ettiler.

Yukarıda ifade edilen uydurma gerekçelerle, ABD Başkanı George W. Bush'un Saddam Hüseyin'e ülkeyi terk etmesi için verdiği 48 saatlik sürenin dolmasının hemen ardından Bağdat'ın bombalamaya başladılar. 9 Nisan 2003'te Bağdat düştü ve Saddam Hüseyin'in ikonik heykeli devrildi. Saddam Hüseyin Aralık 2003'te bir yeraltı sığınağında yakalandı, yargılandı ve 2006'da idam edildi. İşgal sonrası Irak'ta otorite boşluğu doğdu. Bu durum yıllarca sürecek iç savaşlara, mezhep çatışmalarına ve sonunda DEAŞ (IŞİD) gibi örgütlerin zemin bulmasına yol açtı.

Sonuç olarak, Irak Savaşı, 'kitle imha silahları' yalanı ile Irak'ta 1 milyon insan katledildi. Irak Savaşı da uydurma gerekçeler ve yanıltıcı istihbaratlar üzerine inşa edilen ve bugün Orta Doğu'daki istikrarsızlığın en büyük kaynağı olarak görülen modern tarihin en tartışmalı müdahalelerinden biri olarak insanlığın dimağına kazıldı. Bu savaşın yada işgalin asıl amacı Irakta bulunan devasa petrol rezervlerinin kontrolü, işletilerek ABD ye aktarılması amacı gizleniyordu. Uydurma gerekçelerle demokrasi ve özgürlük vaadiyle 2003'te başlayan bu savaş, geride yüz binlerce ölü ve parçalanmış bir coğrafya bıraktı.

Rusya-Ukrayna Savaşı (2022-)

Rusya-Ukrayna Savaşı, 21. yüzyılın en büyük ve en maliyetli "Doğalgaz ve Enerji Jeopolitiği" savaşıdır. Tankların ve füzelerin ötesinde, bu savaşın kalbinde Avrupa'nın enerji musluklarını kimin kontrol edeceği yatmaktadır. Savaş başlamadan çok önce, Rusya Avrupa'yı kendine bağımlı hale getirmişti. Kuzey Akım 1 ve 2 hatları, Ukrayna'yı devre dışı bırakarak Rus gazını doğrudan Avrupa'ya ulaştırmayı hedefliyordu. Savaşla birlikte bu hatlar birer "şantaj" aracına dönüştü ve 2022'deki gizemli patlamalarla (sabotaj) bu enerji köprüsü fiziksel olarak da yıkıldı.

Ukrayna, Sovyetler Birliği döneminden kalan devasa boru hatlarıyla Rus gazının Avrupa'ya açılan kapısıydı. Rusya bu kapıyı baypas etmek istiyordu. Ukrayna ise bu hatlar üzerinden aldığı "geçiş ücretlerini" ve siyasi kozunu korumak istiyordu. Rusya'nın bu enerji koridorunu tamamen kendi kontrolüne almak için Ukrayna'ya 24 Şubat 2022'de savaş açtı. Böylece hem enerji kaynaklarını hem de doğalgazı Avrupa'ya taşıyan boru hatlarının kontrolünü ele geçirecekti. Ukrayna batılı ülkelerin de kışkırtmasıyla karşılık vererek savaşa girmiş oldu.

Sonuç olarak, Rusya'nın Ukrayna'yı birkaç hafta içerisinde işgal edeceği ve Kiev'e ulaşacağı yorumları yapılırken, ABD ve Avrupa ülkelerinin birçoğunun silah desteği ile savaş 4 yıldır devam etmektedir. Bu süre içerisinde yaklaşık 2 milyona yakın insanın öldüğü ifade edilmektedir. Bir avuç yöneticinin/insanın hırsı, bu kadar insanın ölümüne ve yüz milyarlarca dolar maddi zarara neden olmuştur. Bu savaşın temelinde de enerji kaynaklarına sahip olma ve boru hatlarının kontrol etmek istenmesi yatmaktadır.

Venezüella (3 Ocak 2026)

ABD, özgür ve egemen bir ülke olan Venezuela'nın devlet başkanı Nicolas Maduro'ya baskın yaparak hanımıyla birlikte derdest edip, ABD'ye götürdü. Peki ABD, seçilmiş meşru devlet başkanını neden tutuklayıp ABD'ye götürdü? Çünkü Venezuela dünyada en büyük kanıtlanmış petrol rezervine sahip. Petrol rezerv miktarı 300 milyar varil olup, bu rezerv Suudi Arabistan'da bulunan petrol rezervinden daha fazladır. Venezuela'nın 3 trilyon metreküp kanıtlanmış doğalgaz kaynakları var. Bu kaynaklar Türkiye'ye 60 yıl yetebilecek olup, bu kapasite ile dünyada ilk 10 ülke arasındadır. Ayrıca, Venezuela 8000 ton altın rezervi ile dünyada ilk 10 ülke arasında bulunmaktadır.

Sonuç olarak, ABD böylece hem Venezüella'nın petrol ve doğalgaz kaynaklarına çökerek işletecek, hem de Çin'e yapılan petrol ihracatına engel olacak. Venezuela'nın devlet başkanının ABD tarafından derdest edilmesi, Venezuela halkının onuruna yapılan bir saldırı olmuştur. Bu saldırı Venezuela halkında bir travma yaratacak ve kolay kolay unutulamayacaktır.

İsrail/ABD ve İran Savaşı (28 Şubat 2026-)

ABD ve İsrail, İran'ın Uranyum zenginleştirmesini bahane ederek 28 Şubat 2026 tarihinde İran'a saldırdı. Saldırıda Tahran, İsfahan, Kum ve Kerec gibi stratejik şehirlerdeki nükleer tesisler, balistik füze sahaları ve askeri komuta merkezlerini hedef aldı. Saldırıların ilk saatlerinde İran'ın dini lideri Ali Hamaney ve birçok üst düzey yetkili öldürüldü.

İran, Suudi Arabistan, Katar, BAE, Bahreyn gibi körfez ülkelerinde bulunan ABD üslerine ve İsrail'e füzelerle ve İHA'larla saldırı başlatarak karşılık verdi. İran, savaşın başından bu yana İsrail'e yüzlerce balistik füze fırlattı. Bu saldırılarda çok sayıda ABD üsleri ile savaş gemilerini vurdu. İsrail'in savunma sistemleri füzelerin büyük çoğunluğunu engelledi. Ancak çok sayıda füzenin Tel Aviv, Hayfa, Arad, Dimona vd şehir ve yerleşim yerlerini vurmasına engel olamadı. Mart ayı sonuna doğru İran'ın füzelerle yaptığı saldırı dalgaları ile Arad ile Dimona gibi şehirlerde savunma açıklarının oluşmasına neden oldu ve

Bu savaşı, esasen İsrail'in yöneticilerinin ve Siyonist Yahudi lobilerinin ABD yönetiminde oldukça etkili oldukları, İsrail'in Epstain dosyaları ile ABD Başkanı D. Trump'ı esir alarak ikna etmesi sonucunda savaşı birlikte planlayarak saldırdıkları iddia edilmektedir.

Savaşın başlangıcından bugüne kadar yüzlerce insan öldürüldü. Çok sayıda ABD üsleri vuruldu, onlarca gemi batırıldı, çok sayıda sivil yerleri vurularak tahrip edildi. İran, küresel petrol geçişinin kalbi olan Hürmüz Boğazı'nı kapattı. Bu durum dünya genelinde enerji krizine ve petrol varil fiyatlarının 70 dolardan 120 dolara yükselmesine yol açtı. 23 Mart 2026 itibarıyla savaş dördüncü haftasına girmiş olup, küresel enerji piyasaları ve bölgesel güvenlik üzerinde yıkıcı etkiler yaratmaya devam etmektedir. Gelinen süreçte İsrail'in peşine takılan ABD savaştan bir çıkış yolu aramakta olup, savaşın D. Trump'a pahalıya patlayacağı anlaşılmaktadır.

Özellikle İsrail/ABD'nin İran'a saldırması ile bölge ülkeleri, ABD'den aldıkları silah ve savunma sistemlerinin kendilerini koruyamayacağı, ABD'ye hiçbir şekilde güvenilemeyeceğini anlamışlardır. Ülkemizin de savunma sanayisine yaptığı yatırımlarla İHA, SİHA, TİHA, hava savunma sistemleri, savaş uçağı (Kaan), Kızıl Elma, Denizaltı, savaş gemileri, füzeler ve diğer savunma ve saldırı sistemleri geliştirmesinin oldukça isabetli olduğu ve bugünlerin de önceden öngörüldüğü anlamına gelmektedir. Bundan böyle Ülkemizin milli ve teknolojik savunma sistemlerine ve silahlarını geliştirmesi ve seri olarak üreterek emperyalist ülkelere bağlı kalmadan kendi savunma ve saldırı sistemlerine sahip olması lazımdır ve elzemdir. (23/03/2026)

İsa DEMİREL

Yazar, TMO Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Şube Müdürü

Babamın Günlük Tuttuğu Defter

Bugün 19 Nisan 2017, Çarşamba... . 38'inci doğum günüm olmasının dışında pek de bir anlam ifade etmiyor. Sıradan bir gün... . Kolilerin içinde kaybolmuş durumdayım... . 4 gündür ev topluyorum. Daha bir dört gün devam edecek gibi. Her yer koli... . Kolilere konmamış eşyalar da canımı sıkıyor. Tencereler... Ve şu ahşap tabaklar... Bunlar süs için değil miydi? Ne geziyor burada? Güzel, şişman çay bardakları... Önce iki iki gazeteye saralım... Şöyle de kutuya koyalım. Yarısı boş... Üzerine ne koymalıyım ki? Ne koyarsam koyayım bardakları kırar.

Saniyeler dakikaları, dakikalar saatleri kovalıyor. Dalmışım.

Babamın sesiyle irkiliyorum: "Emre... Emre beni duyuyor musun?" Yan odadan bağırıyor. Üst katta, alt katta kim varsa zıplatıyor. Tok sesliliğine hasta hâli eklenince, inlemeyle karışık bir kükreme...Sükûneti derinlemesine yırtıyor. Yetmiş altı yaşın ağırlığı ile diz ağrılarının dayanılmaz hafifliği babamı şekilden şekle sokuyor. Odaya dalıyorum. İki büyük göz... Dipsiz bir kuyuyu andırır gibi derin görünüyor. Taş taşımış gibi yorgun... . Çaresiz ve olabildiğince gergin bir duruşla karşılıyor. İki kaş yukarı gerilmiş, alında kırışık kırışık üstene binmiş. Burun kökünden aşağı doğru inen kalın etli çizgiler dudağı da geçip çeneye pençe atmış. Beni süzüyor. Hafif toparlanır gibi yapıyor. Ama toparlanamıyor. Yaklaşıyorum. Kızgınlığını göstermek için soluk alış verişini hızlandırıyor. "Dokunma bana!" der gibi başını yana çeviriyor.

Ben de gerginim. Ses tonumu olabildiğince kontrol altında tutmaya çalışıyorum: "Baba, baba, baba... Sakin ol. Benim de biraz işlerim var. Görmüyor musun ev topluyorum." Hiç bir şey söylemeyen dili... Ve çok ama çok şey anlatan bedeni... Biliyorum, yatağa bağımlı olmaması için onu düzenli yürütmem gerekiyor. Tepkisi de bu yüzden.

Çaresiz elini sırtıma koyuyor. Hafiften ayağa kaldırıyorum. Odanın içinde dolanmaya başlıyoruz. Ağırlığının yarısını ben taşıyorum, yarısını kendi taşıyor. Ancak adım atarken benden daha fazla güç alıyor. Atılan birkaç adımdan sonra acıdan yüzü ekşiyor. Beyaz saçların dibi topak topak ter topluyor. İnceden inceye odayı bir ter kokusu basıyor.

Oda, koridor... Ve nihayet ihtiyaç için lavabo... Şehir turu yapmış kadar zaman harcıyorum. Basküldeki 60 kilogram ağırlık bana bir TIR yükü gibi geliyor.

Acıyı yaşatan benmişim gibi bir his dalgası tüm bedenimi sarıyor. Sanki bir ağaç kabuğu var ayaklarımda. Elim, kolum fazlalıkmış gibi... Kessem hissetmeyecekmişim gibi duruyor.

Vücudum hafifliyor, vücudum ağırlaşıyor. Kan yok. Bıçak yok. Kesen de yok. Ama etlerim lime lime... . Yaşıyor olmanın acısını iliklerimde hissediyorum. Daha ağır bir yük var mı hayatta? Allah'ım kaldıramıyorum. Canımı alsan da kurtulsam diyorum. Son iki aylık çileme bir zincir halkası daha ekleyerek kendimi koltuğa bırakıyorum.

Sözler içimde büyüyor. Hareketler iğne gibi batıyor: "Allah'ım neden bana böyle bir ceza verdin?" Adımı söylemesi bile beni kızdırıyor. Çocuktan farksız.

"Baba balkona çıkarayım. Senin odanı da toplayacağım" diyorum. İki dudak bükülüyor. Konuşsa dünyaları anlatacak. Yelteniyor. Çabuk vazgeçiyor. Bir çocuk masumiyeti ile başı öne düşüyor.

Bana sitem ediyor: "Sabah dışarı çıkarmadın. Doktor on kere söyledi. Benim dışarı çıkmam gerekiyor. Bacak masajlarımı da aksatıyorsun. Böyle giderse kangren olacağım."

Ayaklarına güneş gelecek şekilde koltuğa oturtuyorum. Hızlıca odasına geçiyorum. Kitaplarından başlayayım. Sonra dolabını boşaltırım. 1960'lı yılların popüler kitapları... Ve artık antika oldular. İçlerinde el yazması Kuran-ı Kerim. Bu tarihi eser olmalı. Bazı bölümlerine kendisi de not almış. Neyse ne.... Kutuya...

Yıllar öncesinin ajandaları. Babam zamanı bol adam, kenarlarına süslemeler yapmış. Kutuya...

Kolilerin sayısı artarken sıra sandığa geliyor; gizemli sandığına... Ceviz oymalı, işlemeli... Annemin yadigârı... Burası da kitap dolu.

Bir iki, bir iki derken yarısını bitiriyorum. Bir dakika... Bu siyah kaplı olan da ne? "Sevgili Günlüğüm" diye başlamış ilk sayfa. Evet, bu bir günlük. "Bugün 13 Ekim 1983. Pazara gittim. Tarla domateslerinden aldım. için...."

Bir dahaki yaza kadar bu domatesleri göremeyeceğim için...." Ve devam ediyor. Günlük olayları yazmış. Ben ilk defa görüyorum. Hiç de söylemedi.

Sayfalar arasında geziniyorum. "Acaba tarihte bugün ne yapmış?" diye sayfaları bir bir çeviriyorum. İşte... Ve buldum. 19 Nisan 1984. Tüm dikkatimi topluyorum. Yavaş yavaş... Ve okumaya başlıyorum: "Bugün hep birlikte yeniden doğduk." diye başlıyor sayfa. Benim çocukluğumdan bahsediyor. Okumaya başladığımda kendimden geçiyorum. Şaşkınlık beni esir alıyor. Babam daha önce hiç duymadığım olayı anlatıyor:

"Bugün oğlumun doğum günü. Onun varlığı beni hayatta tutuyor. Artık 5 yaşında. 2 sene önce balkondan düştüğünde hayatım cehenneme dönmüştü. Doktor, oğlumun bir daha hiç yürüyemeyeceğini söylemişti. Ama doktor yanıldı, tıp yanıldı. Onunla bir mucizeyi gerçekleştirdik. Ayaklarına düzenli masaj, her gün saatlerce yürüme egzersizi... Parklar, sokaklar evimiz gibi oldu. Yeter ki yürüyebilsin diye geçirdiğimiz uykusuz geceler... Ve bitmek bilmeyen acı dolu günler. Bazen bir adım ilerleyememenin acısı. Son iki senedir tükenmek bilmeyen enerjimiz ile mutlu son. Allah'ım onun varlığı ile ayakta duruyorum. Mutluluğu benim mutluluğum. İşte bugün oğlum yürüyebiliyor."

Yüreğim kabarıyor. Gözlerim doluyor. Sesim boğuluyor. Sadece dizlerimin değil tüm vücudumun bağı çözülüyor. Talihsiz sözlerim zihnimde yankılanıyor.

(İsa DEMİREL Öyküleri – 32)

Şakir DİCLEHAN

Şair ve Yazar

Şairlerde At Sevgisi ve Necip Fazıl

Büyük sanatkârların, önemli konu ve temaları herkesten daha çok, daha güzel ve daha etkili anlatmaları tarih boyunca süre gelmiştir. Aynı zamanda insanın hoşuna gidebilecek tarzda dile getirmeleri, hayal dünyamızı süslediği gibi, bizi estetik güzellikler denizinde yüzdürmeye de neden olmuştur zaman zaman.

Necip Fazıl, tarihi, felsefesi ya da her yönüyle "AT'A SENFONİ" yahut "AT'IN ROMANI"nı yazar." At'a olan sevgisini, "dokuz yaşında ata bindim ve yalan olmasın, bir daha inmedim." Diye belirten Necip Fazıl, belki de sahasında başka bir örneği bulunmayan bu eserinde, tarihi, felsefesi, psikolojik ve sosyolojik bütün estetiğiyle At'ı anlatır.

O'nun gözünde At, insandaki maddî ve manevî fatihlik cehdine Allah'ın en fazla yakıştırdığı bedii ifade içinde bir kahramanlık sembolüdür. Üstadın bu eseri, bir sembolün, bir imajın ve bir bakışın, yani ilk zamanlarında basit fayda planında her türlü yükü sırtlamış bir hizmetçi olarak gördüğümüz At'ın, ayıklana ayıklana sonuçta yalnız bineğe ve yarışa mahsus "Prens Soy" haline gelişinin romanıdır...

Necip Fazıl diyor ki "Her binişimde büyüdüm ve her inişimde küçüldüm. At, benim gözümde, eserimde buram buram tüttüğü gibi, insan ruhundan yere damlayıp şekillenmiş ve sonra insan sırtına almaya gelmiş bir müjdecidir. Zafer, fetih ve asalet müjdecisi..."

Atı, basit bir hayvan şeklinde görenlere, şairin cevabı hazırdır. Bir şiir, düşünce ve sanat adamının, tüm açıklama araçlarını at uğrunda kullanmasını hazmedemeyecek ve bu yolda sarf edilen çabaya yazık nazarıyla bakacak yüzeysellik içinde olanlara anlamlı ve dokunaklı şekilde karşı çıkarak oldukça kapsamlı ve anlamlı cevap verecektir. Böylelerini, "Homer"in "Odise"de, kahramanına, bir istiridye kabuğunda, bütün denizin uğultusunu dinletmesi gibi, at açısından açılacak dünyanın sonsuzluğuna çağıracaktır üstat Necip Fazıl... Ona göre, "ata binilmez, ata yükselinir."

Şairin isteklisi olduğu ve arzu ettiği bir dünya vardır. Bu dünyayı ona bir masal ikliminin surları ve kalelerle örülü sitesi halinde göstermek mümkün olsaydı eğer, "onun tunç kapısından ancak atla girilebileceğini iddia ederdim." şeklinde edebi ve anlamlı bir cevapla süsler kendi düşüncesini...

İnsanoğlu "At" a methiyeler düzmüştür daima. Erzurumlu İbrahim Hakkı'ya göre zekâ bakımından insana en yakın hayvan, 'At'tır. Fakat at, Necip Fazıl'ın kaleminde başka bir güzelliğe bürünür. "Ya Köroğlu?... Bolu ormanlarının mis kokulu çamları içinde incecik bacakları, pırıltılı alnı ve upuzun boynuyla heykelleşen ve ayaklarının dibine sahibinin tıngırdattığı sazı dinleyen at,

"Atımın yelesi ince saz gibi
Gevrek gevrek kişner turna kaz gibi"

Şeklindeki güzel ifadeler, insana heyecan duygusunu yaşattığı gibi, kişiyi kendi dünyasında çekip alıp başka bir âleme götürüp gezdirir. Mevlâna da Mesnevi'sinde, ata merakı olan insanların binicilikteki şöhretlerine değinerek şöyle der: "Ne mutlu o insana ki dayanır da atını, ateşle dolu hendekten sıçratıverir. Atını öyle hızlı sürer ki göğün yücesine çıkarmayı kurar."

Viyana'dan Bağdat'a kadar geniş toprak parçasına egemen olan Osmanlı, bir baştan bir başa at üstünde dolaşmış, haftalarca yorulmadan at koşturmuştur. Bir diyardan başka bir diyara emir ve ferman götürenler çokça rağbet görmüş, böylece ulak ve posta götüren postacıların binicilik kudretleri akıllara hayret verecek düzeyde olmuştur.

Arap ve Fars edebiyatında At'a oldukça fazla yer verilmiş ve şairler tarafından yeri geldikçe dile getirilmiştir. Fars Edebiyatının önemli kaynaklarından biri olan ve Firdevsi tarafından kaleme alınan Şehnâme'de, Rüstem ve Atı Rahş'a günümüze kadar süren bir gelenek halinde takdir edilmiş ve övgüyle dile getirilmiştir.

Arap edebiyatında "Yedi Askı" (Muallakat-i Seb'a)) şiirlerinde İmrü'l-Kays, Züheyr bin Ebî Sulmâ ve Lebîd gibi ünlü şairler tarafından yapılmış at tasvirleri çokça yer almış, tarih ilminin nakil ve rivayetlerinin ışığı altında süslenerek efsanevi bir obje şeklinde anlatılmıştır…

Fatih, İstanbul'u fethedince Saraçhane başından Fatih Meydanı'na kadar olan sahada "At pazarı" yaptırmış, binicilikle ilgili, akla gelebilen ne kadar esnaf ve sanat sahibi varsa hepsini, bu sahayı çeviren binalara toplamıştır. "Atı alan Üsküdar'ı geçmiştir" atasözü boşuna söylenmemiştir. Çünkü Atları İstanbul'dan Üsküdar'a denizden geçirmek için, at kayıkları icat edilmiştir.

At, Divan Şiirinde de çok farklı şekillerde karşımıza çıkar. Her şeyden önce at ile ilgili "Rahşiyye" adı altında müstakil bir edebî tür oluşmuştur. Rahşiyye, Divan edebiyatında atlar için yazılan kaside veya mersiyelere verilen isimdir. Başta Nef'î olmak üzere; Ahmed Paşa, Tâcizâde Cafer Çelebi, Kütahyalı Rahimî, Azmizâde Haletî ve Şeyh Gâlib gibi birçok şairin Rahşiyyeleri ses getirmiş ve bu tür içindeki gerekli yerlerini almış ve rağbet görmüştür. Bunun yanı sıra devlet kademesindeki önemli şahsiyetlerden at istemek maksadıyla yazılan manzumelerden de söz edilebilir.

Atı bir simge olarak kullanan ve at sevgisini en güzel şekilde dillendiren, aynı zamanda "mesajla yüklü" şiirinler kaleme alan Sezai Karakoç, 1959 yılında Cezayir'in Bağımsızlığı üzerine yazdığı "Kutsal At"ta:

"Cezayir'in atları
Sever çılgınca Tanrı'yı ve insanı
Ne kırmızı ne kara kutsal
Cezayir' in atı böyledir.

Cezayir'de atların
Gördüğünü kimse görmedi
Kimse bu ölümlerle
Cezayirli gibi
Ve Cezayirli kadar
Ölmedi"

Diyerek hem atı yüceltir ve hem de ata verdiği değeri göstermekle kalmaz, Cezayirlilerin at üstündeki kahramanlıklarını dile getirir ve ölümsüzleştirir. At, böylece Cezayir bağımsızlığının önemli bir sembolü olur.

Ahmed Arif ise, "Şahlanmayan Ata Binmem" diyerek atın cinsine karşı olan duygularını dile getirir. Yaşadığı coğrafya gereği çeşitli yeteneklere sahip Ahmed Arif, henüz küçük bir çocukken ata binmeye başlar. Ata binmekte çok mahir olan Ahmed Arif'in kesin bir tavrı vardır atın cinsine karşı... "Çünkü ben, şahlanmayan ata binmezdim. Kısrak ise şahlanmaz." Diyerek atın cinsiyle ilgili düşünce ve duygularına açıklık getirir.

Bir dönem Urfa'da öğrenciliği geçerken, çocukluğunda Harran'daki aşiret talanlarına dahi katılan Şair Ahmed Arif, "Otuz üç Kurşun" isimli şiirinde Urfa atlarının güzelliğini şöyle anlatır:

"Düştü nazlı filintası aklına,
Yastığı altında küsmüş,
Düşmüş, Harran ovasından getirilen tay
Perçemi mavi boncuklu,
Alnından akıtma
Üç topuğu ak,
Eşkini, hovarda, kıvrak,
Doru, seglavi kısrağı
Nasıl uçmuşlardı Hozat'ın önünde"

Diyerek Harran ovasından getirilen tayı bütün güzellik ve özellikleriyle tasvir eder. Tayın meziyetlerini, en ince ayrıntılarına varıncaya kadar anlatır.

Necip Fazıl'ın Atla İlgili Bir Anekdotu

Urfa'da Belediye Başkanlığını ve milletvekilliğini yapan İbrahim Halil Çelik, İstanbul Üniversitesi'nde okurken, Üstat Necip Fazıl'la tanışır, onun yakınında bulunur ve ilişkilerini kesmeden sürdürme gayreti içinde olur. Hatta Urfa'daki seçim konuşmalarında zaman zaman: "Büyük Doğu Üniversitesi Diriliş Fakültesi'nden mezun oldum ve aranıza döndüm" sloganını kullanır.

Üstat Necip Fazıl, konferans için Urfa'ya gittiğinde, Urfa atlarının soyluluğunu daha önceden bildiği için bu konuyu sormuş soruşturmuş ve Urfa'nın yerli ailelerinden Hacı Hasan Demirkol'dan bir yarış atı almış, karşılığında da bir senet imzalayarak atın trenle İstanbul'a gönderilmesini istemiştir.

Aradan bir müddet geçmiş yine Urfalı olan Salih Özcan, İbrahim Halil Çelik'i arayarak, Üstadın Urfa esnaflarından Hacı Hasan Demirkol'dan almış olduğu senedini ödemediği için evine haciz geldiğini belirtir. İbrahim Halil Çelik'in gidip Hacı Hasan Demirkol ile görüşmesini ve sorunu çözmesini ister.

Çelik, Sarayönü Caddesi'nde beyaz eşya ticareti yapan Hacı Hasan Demirkol'un iş yerine gider. Hacı Hasan Demirkol, Çelik'e kahve ısmarlamak ister. Çelik: "Bir sıkıntımız var, bunu çözmeden kahveni içmem" der. Hacı Hasan Demirkol, Nuh deyip Peygamber demeyen bir eda sergileyince Çelik: "Ancak bu sorunu çözeceğine dair söz verirsen kahveni içerim" diye diretir.

Bilindiği gibi Arap geleneğinde ikram edilen kahveyi, misafir içmezse ev sahibine karşı büyük hakaret sayılır. Çelik, geleneği bildiğinden söz almadan kahveyi içmemekte diretmiş. Hacı Hasan Demirkol mecbur kalınca: "Tamam söz çözeceğim" Dedikten sonra Çelik meseleyi açmış. Üstadın at alımı dolayısıyla senedini ödeyemediğini, evine icra geldiğini ve bu icranın kaldırılmasını" istemiş. Hacı Hasan Demirkol, anında telefona sarılıp avukatını aramış ve icrayı kaldırmış. Çelik, o heyecanla hemen gidip Üstad'ı telefonla aramış, "Üstadım evinizin üzerindeki icrayı kaldırttım" demiş, bu müjdeyi verirken üstadın kendisine büyük bir iltifat edeceğini ve ona "aferin" diyerek çok iyi bir iş yaptın şeklinde cevap vereceğini düşünmüş. Üstat, karşı taraftan cevap vermiş: "Ne yani iltifat mı bekliyorsun? Bir Urfalının pisliğini diğer bir Urfalı temizlemiş" demiş. Oldukça hoşa giden ilginç ve üstada yakışan tatlı bir anekdot...

Büyük İskender ve Atı

Makedonyalı İskender'in babası Filip'in, otlaklarında pek çok güzel atlar bulunurmuş. Bunlardan biri çok azgın imiş, üzerine kimseyi bindirmiyormuş. En iyi biniciler bile buna binemiyorlarmış. Bir gün İskender, o ata binmek için babasından izin ister. Babası: "Sen daha gençsin o azgın ata binemezsin." Der. İskender ısrar edince dayanamaz ve izin verir. İskender, atı alır, gölgesinden korkmasın diye başını güneşe karşı çevirir ve birden bire üzerine sıçrar ve bir kuş gibi uçup gider.

Babası, her ikisi de kazaya uğramıştır diye çok üzülür. Saatler sonra hayvan beyaz köpükler ve terler içinde geri döner. İskender, atın üstünde mağrur bir eda ve tebessümle durmaktadır. Filip'in gözleri sevinç gözyaşlarıyla dolar, Oğlunu bağrına basarak haykırır: "Oğlum! Artık sen git başka bir krallık ara, çünkü benim krallığım, sana yetecek kadar büyük değildir." Der.

Atlar, tarih boyunca insanlara yol arkadaşı, savaş dostu, güç ve özgürlüğün simgesi olarak ilham vermiştir. Bu yüzden "at ile ilgili şiirler" hem klasik hem de modern şiirde önemli bir yer tutar. Bir şarkısı olmalı insanın... Bir türküsü... Ve bir ülküsü...

Sezai Karakoç, bir gerçeğe işaret eder! Tek vücut olan at ve insan gerçeğine:

"Bir kaza kurşunu bulur her yerde
Süvarisiz şaha kalkan atları..."

Bir başka şiirinde ise Karakoç: "Kuş yumurtasından çıkan insanlar / Ahırda bir ata eyer vuruyor" derken acaba özlediği bir yolculuğu mu düşlüyordu?

"Artık ben gideceğim, ata eyer vuruyorlar.
Hatıralarımı birer birer yakacağım.
Entarimi parça parça edip
Zehirli kirpilere bırakacağım."

Ve ünlü Monna Rosa isimli şiirinden oldukça anlamalı ve düşündürücü bir beyit:

"Artık ben gideceğim atım kişniyor
Bir bebek mum istiyor, bir ölü şarkı istiyor."

Dernek Faaliyetlerinden Kareler / Kahramanmaraş'ta İkta Dergisi Tanıtım Programı

*Kahramanmaraş MÜSİAD Merkezinde 26 Mart 2026 tarihinde İKTA Dergisi **tanıtım programı çerçevesinde gerçekleştirilmiştir.** Programda İKTA-DER Başkanı Ahmet Sandal **"İnsan Kitap ve Toplum"** Eğitimci Şair Yazar Ramazan Avcı "Kahramanmaraş Edebiyat Dergiciliği, KSÜ İlahiyat Fakültesi Profesörü Dr. Ahmet Ak İslam'da Şefaat, Araştırmacı Yazar Alper Eskikılıç **"Annenin Sessiz Gücü ve Toplumun İhyası"** ve Üniversite Öğrencisi Yazar Yusuf Çelik "Türkiye **Ekonomisi İçinde** Kahramanmaraş" başlıklı konularda anlatımlarda bulunmuşlardır.*

Kaharmanmaraş MÜSİAD Şubesinde İKTA Dergisi Tanıtım Programı başlamadan önce.

Büşra Nur ERSÖZ

Üniversite Öğrencisi, Şair Yazar

Nefes

Bir nefeslik ölüm için
Çektiğimiz şunca derde,
Değse bari /
Acıya...
Öyle bir ölelim ki,
Değsin bunca yaşamaya.
Zeyd'in canı sıkkın olunca dizinin dibine otururdu,
Biz ne yapacağız?
Göğsümüze sıkışan bu câna,
Katre katre acı binmiş,
Canımız tükenmiş bir yolun yağmur başında.
Ellerin, gittiği her yerde eğilip,
Secdeye kapanması gelirmiş.
Canımıza dâ'r geldi ey inci tanesi,
Bir tas Kevser için bunca çile,
Ve günler boyu eksile, eksile...
Cüret ederiz gelmeye.
Herkesin Kâbesi kendi içindedir,
Sefâ Merve arası gider gelir gün boyu...
Bir zemzem ulaşmaz içindeki çöle,
Yağan yağmur altında, gecenin ayazında,
Çökmesi gelir yere insanın
Secdeye tutunmuş/
Bir acıdır tutturmuş/
Bir ağrıdır unutmuş, yitiyoruz.
Zeyd'in kalbi tarumar olunca, sana anlatırdı.
Biz ne yapacağız?
Kendisizliğimize, kişileri ekleyip
Bir cesedi, sırtlanmak zor geldi.
Seven gitti, sevilen terk'etti
Ey En Sevgili,
Kapında köle olmayı, nice hürriyete değişmeyen Zeyd,
Seni özleyince sana gelirdi,
Biz ne yapacağız?
Bir kuru dala tutunmak
Yetmiyor,
Değil günler, değil saat
Saniyeler geçmiyor,
N' yapacağız,
Ölülerin diyarında
Her günü ölüme adamaya,
Artık ölüm bile yetmiyor...

Osman ŞAHİN

Osman Şahin, Emekli Konsolos, Hariciyeci Bu yazı linkedin'den yazarından izinle alınmıştır

Ankara Hıdırlık Tepe'deki Ucube Dikilitaşlar Neyi Sembolize Ediyor? (1)

و قصيدة متخيّرة تبقى غدا بالقرة

En güzel şiirlerim, yarın Ankara'da kalacak.
İmru'ul-Kays (Elmadag, M.540)

Ankara'daki Hıdırlık Tepe — Kars'taki tepe

Tarihî Ankara'nın merkezindeki Hıdırlık Tepe'ye (Cebel-i Arap, Hızır-İlyas Tepesi) de denir. (1) Buraya Büyükşehir Belediyesi tarafından Kars'taki "ucube" (!) ikizleri andıran 65,5 metre yüksekliğinde iki tane direk dikildi. 65 sene ay ay düşünseniz bu dikilitaşlara anlam verip çevresiyle uyumlu bir eser halinde yorumlamak mümkün değil. Cebel-i Arap denmesi ünlü Arap şairi İmru'l-Kays'ın mezarının bu tepede olması sebebiyledir.

Anıt, Kars'taki ucube (!) anıt gibi muhitin tarihi dokusuyla uyumlu değil. Zira alan baştan başa bir sit alanı. Bir alandaki tarihi eserleri yok edip yeni eserler dikmek orayı sit alanı olmaktan kurtarmaz. Ankara Kalesi gibi Hıdırlık Tepe de Roma, Bizans, Emevî, Selçuklu ve Osmanlıdan kalma kadîm hisar izleri taşımaktaydı. Bunların resimlerini yüzyıllar önce çizen Avrupalı ressamların eserleri Hollanda'nın Amsterdam Rijks Müzesinde sergilenmektedir. Tarihten izler taşıyan bu alana yanı başındaki Ankara Kalesi ile uyumsuz bir dikey anıt dikmek hangi mantığın eseridir?

Aynı zihniyet Kars'ta da, Hasan Harakani'nin yamacına benzer şekilde Kars'ın tarihi dokusu ile uyuşmayan insan şeklinde bir çift taş dikmişti. Biz bu dikilitaşların ne anlam ifade ettiğini anlamasak da akademi dünyamızdan (Heykeller hakkında 787 doktora veya yüksek lisans tez çalışması yapılmış) Ankara'daki ikiz dikilitaşlar hakkında da yarın heykelcilik kültürünün bütün kavramlarından yararlanılarak akla ziyan yayınlar yapılacak ve betondan yapılmış böyle dikdörtgen ve modern bir anıt için sit alanının uygun olmadığını kimse dile getirmeyecektir. Hatırlanırsa bir zamanlar Hacıbayram Camiinin önü de tarihi doku ile uyumsuz seranit seramiklerle kaplatılmıştı. Sonra sanat çevrelerinin eleştirileri üzerine yeniden dokuya uygun çevre düzenlemesi yapılmıştı.

Son zamanlarda özellikle sözkonusu projenin maliyetleri konusunda yükselen eleştiriler üzerine Büyükşehir Belediyesi bir açıklama yapmak zorunda kaldı ve bu projenin "Şehitler Şükran Anıtı" olduğu ve anıta Çanakkale Savaşındaki şehitlerle diğer bütün cephelerde çarpışırken şehit düşmüş askerlerimizin isimlerinin yazılacağı bildirildi. https://www.ankara.bel.tr/haberler/100-yil-sukran-aniti-ve-sehitler-aniti-ile-ilgili-aciklama-17974

Açıklama Bakü'deki "Şehitler Anıtı"nı akıllara getirdi. Azeriler şehitlerine dua edilmesi için caddenin başlangıç noktasına bir cami yaptırmışlar.Ama bizim Şehitler Atınında cami yok.

Ankara Büyükşehir Belediyesi açıklamasında;

* Kültür teras bahçeleri,
* Kent arşivi ve taş müzesi,
* El sanatları alanları,
* Uluslararası gençlik kampı,
* Amfi alanı.

* Hıdırellez Ateşi Seyir Terası'yla Endemik bitkilere dahi yer verilmesine rağmen projede şehitlere birer dua okumak için bir camiye yer verilmemesi manidardır. Doğrusu Alman gezgin dahi o tepeye çıkmadığına göre orasının Keçiören Belediyesinin önündeki şelaleler gibi birkaç tanker su ile devr-i daim yapan bir yeşil mesire alanına dönüştürülmesi daha uygun olacaktır.

Bir önceki Ankara Belediye Başkanı ise bu mekâna, miadını doldurmuş bir dev uçak konuşlandırmayı söylemişti. Uçak da o dokuya uyum sağlamadığı için gerçekleştirilmedi. Ancak, oraya bir uçak kondurulsaydı çocuklarımıza sinek gibi havada uçarken bulutların arasına dalıp kaybolan nesnelerin bu dev varlıklar olduğunu rahatlıkla anlatabilirdik. Bunda çocuklar zararlı çıktı. Öte yandan, Anka Park Projesinin işletilememesinden de yine çocuklarımız olumsuz etkilenmişti. [Anka Park'ta yaklaşık 800.000.000 dolarlık malzemenin çürümeye terkedilmesini anlamak mümkün değil. (Halk arasında şüyuu vukuundan beter bu dev rakam çokça zikredilmektedir) Söz konusu kamu zararıyla 81 ilimize birbirinden güzel park ve dinlenme tesisleri yapmak veya bir milyon öğrenciye burs vermek mümkündü. İlgili bakanlığın (Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı) bu uygulamaya müdahale etmemesi veya özel bir işletmeye devretmemesi de ilginç].

Yazımızın konusu, sit alanı olarak bilinen Hıdırlık Tepe'ye estetikten mahrum Şanlı Urfa'daki Hz. İbrahimin ateşe atıldığı mancınık direkleri gibi iki taşın ne maksatla dikildiğini sorgulamak olduğu için Anka Park konusuna girmeyeceğiz.

Tarihî kitaplar, seyahatnameler ve Ankara'ya ait vakfiye ve tahrir kayıtlarında Hıdırlık Tepe'nin geçmişine baktığımız zaman burada eski bir Roma kabristanı olduğu ve zirvesinde de dikdörtgen tarzında bir anıt bulunduğu, örneği aşağıya alınan 1555 tarihli eski gravürlerden anlaşılmaktadır. 1930 tarihinde çekilmiş fotoğraflarda ise tepede kubbeli bir türbe görünmektedir. Dikdörtgen biçimindeki anıtın ise Cahiliye dönemi Muallaka şairlerinden 540 tarihinde Ankara'da ölen İmru'ul-Kays'a ait olduğu tahmin edilmektedir.

Kubbeli yapının ise Hacıbayramı Veli'nin talebelerinden Hatip Ahmed Isfahanî'ye ait olduğu, keza vakıf kayıtlarından anlaşılmaktadır. Bazı kaynaklarda ise Ankara'nın Emeviler tarafından fethine kadar bu tepede Bizans Kralı (Jüstinyen) tarafından yaptırılan İmru'ul-Kays'a ait bir heykelin var olduğu ve fetihten sonra kaldırıldığı anlatılmaktadır. (Kaynak: Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi tarafından 2024 senesinde düzenlenen İmru'ul- Kays Sempozyum bildirileri). Bir başka kaynakta ise İmru'u-Kays'ın yakışıklı olduğu Bizans Kralının kızı ile evlendiği bildirilmektedir.

Rivayete göre, İmru'ul-Kays 540 tarihinde Ankara'nın Elmadağ yakınında vefat ederken cenazesinin bu tepedeki kabristana defnedilmesini yanındakilere söyler.

Kültürümüzde İmru'ul-Kays denilince sadece Cahiliye dönemi Muallaka şairi akla gelir. Oysa bu zat aynı zamanda bir devlet başkanıdır ve babası, Esedoğullarından Munzir b. Mâu's-Semâ el-Lahmî tarafından öldürülünce Kahtanîlerin Kinde hükümdarlığını yürütür. İstanbul'a gelir ve babasının intikamını almak için Bizans Kralı Jüstinyen'den asker ister. Ancak babasını katleden Esedoğullarından Tammah isimli zat İmru'ul-Kays'ı Jüstünyen'e gammazlar ve bilahare İstanbul'dan ayrıldıktan sonra Jüstinyen tarafından İmru'ul-Kays'a zehirli bir kaftan hediye olarak gönderilir. Yolculuk sırasında terleyince bu pelerindeki zehir vücuduna sirayet eder ve cildinden yaralar açılır. Elmadağ'da acılar içinde bu olayı anlatan şiirleri inşad ede ede can verir. Aşağıya aldığımız şiir tercümelerinde Ankara'nın ve Tammah'ın ismi sık sık geçmektedir. (2)

İmru'ul-Kays'ın Ankara'da defnedildiğiyle ilgili bilgiler onun şiirleriyle bağlantılıdır. (4)

Adıgeçenin ölümü şu şekilde zikredilmektedir: "İmruu'l-Kays Bizans'a vardığında, krala, ben Araplara hükmeden bir ailenin müntesibiyim. Kendilerinden daha şerefli olduğumuz bir topluluk bizi yendi, dedi. Kral, sizi hezimete uğratan kim, diye sorduğunda, Munzir b. Mâu's-Semâ el-Lahmî isminde biridir. Ben, senin sayende Allah'ın bize aynı hükümranlığı vermesi için geldim.

Biz Araplar içinde hükümdarlık süren bir aile idik. Kendilerinden daha üstün olduğumuz kimseler bu hükümdarlığı elimizden aldı, diye cevap verdi. Bizans kralı onun fesahatına, yakışıklılığına ve aklının olgunluğuna hayran kalır. Ona değer verir, kendisine yakın kılar ve kızıyla evlendirir. Ona yardım edeceği sözünü verir. Bizans kralının yanında o esnada Esed kabilesinden et-Tammâh isminde bir adam vardır. Kralın İmru'u'l-Kays'ı kendisine yakın kıldığını ve değer verdiğini görünce onu kıskanır ve krala, İmruu'l-Kays'ın kendisine zafere ulaştıktan sonra Bizans kralını öldüreceğini ve onun yerine yönetimi devralacağını söyler. Bunun üzerine kral, yaptığımız onca iyiliklere karşı bize reva gördüğü bu mudur, der. Onunla (Tammah'la) birlikte bir askeri birlik gönderdikten sonra peşinden bir adam gönderir ve kendisine verdiği zehirli elbiseyi İmruul-Kays'a vermesini ve bu elbiseyi daha önce kralın giydiğini ve kendisine hediye ettiğini, sıcak suyla yıkandıktan sonra giyebileceğini söyler. Adam İmruu'k_Kays'a Ankara'da yetişerek elbiseyi sunar. İmru'ul-Kays elbiseyi giydikten bir müddet sonra derisi dökülmeye başlar. Bunun üzerine şu beyitleri söyler:

لقد طمح الطّمّاحُ من بُعد ارضه ليُلبسني من دائه ما تلبّسا

و بُدّلتُ فَرْحاً دامياً بَعْدَ صِحّةٍ و بُدّلتُ بالنّعْماءِ وَالْخَيْرِ ابْؤسَا

eTammâh uzak yurdundan çıkarak bir hastalık getirdi,

bir hastalık ki çaresinini bulmakta tabibler aciz kaldı.

Sıhhatli biri iken benim kanayan yaralarım oldu ve şimdi iyiliklerin yerini kötülükler aldı.

Abbasi Halifesi Me'mun, Ankara'yı fethettikten sonra orada İslâm öncesinin büyük şairi İmru'ul-Kays'ın bir heykelini bulur. İmru'ul-Kays, Ankara'da Asîb Dağı'nın eteğinde bu şehirde daha önce yaşayan bir prensesin mezarının yanında defnedilmişti. İngiliz asıllı Arkeolog ve Osmanlı Tarihçisi Frederick William Hasluck, bu prensesin mezarının Ankara (Valiliği) Meydanı'nda bulunan Julian Sütunu olduğunu söylemektedir. (3).

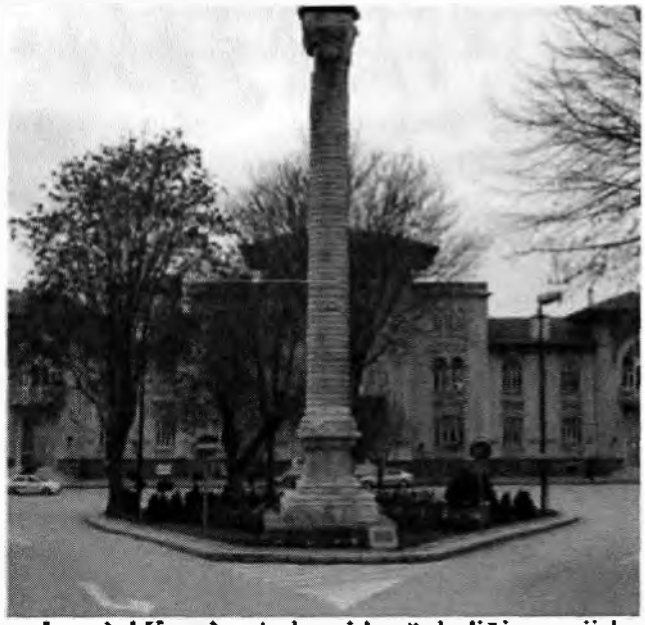

Imru'ul Kays'ın Ankara'da söylediği son şiirlerini yazımızın sonuna ekledik.

***

Hıdırlık Tepe'de kain İslam öncesi tarihi türbenin yok edilmiş olmasının 677 sayılı türbe, tekke ve zaviyelerin kapatılması kanunu ile yakın bir ilgisi olduğu için bu Vehhabîce uygulamalardan İslam'ın zuhurundan önceki cahiliye şairlerinin mezarları da nasibini aldı. 1930 tarihinde var olan Ahmed Hatip Türbesinin 1950'lerde ortalıkta yok olması bu iddiayı teyit etmektedir. 1485 sene sonra gücü ele geçirenler, cahiliye şairinin mezarını da tereddüt etmeden yok olmaya mahkum etmişler. Acaba, o kanunu çıkaranlar Hıdırlık Tepe'sindeki mezarın Bizans Kralının damadı İmru'ul-Kays'a ait olduğunu bilselerdi tahrip ederler miydi?

Tahrir Defterlerinin yansıra yabancı seyyahların seyahatnamelerinde de Ankara hakkında detaylı bilgiler verilmektedir. Mesela, 1555 tarihinde Kanuni Sultan Süleyman'ın emriyle bütün seyahat masrafları Osmanlı hazinesi tarafından karşılanan ve yaklaşık 80 kişi ile Anadolu'yu gezen Alman asıllı Elçi Hans Dernschwam'ın, Türkçeye çevrilen "İstanbul ve Anadolu'ya Seyahat Günlüğü" isimli kitabında, Ankara'yı geniş bir şekilde anlatırken bir de gravür tarzında Hıdırlık Tepe'yi de içine alan bir çizimle Ankara'yı tasvir etmiştir. Hans Dernschwam, kitabında, özellikle Roma eserlerine geniş yer vermiş ve Hıdırlık Tepe'de de dikdörtgen tarzında bir anıtın var olduğunu çizmiştir.

DEVAM EDECEK...

Ayhan AYGÖRDÜ

Pazarcıklı Şair

Öğrendik

Ankara'ya geldik ahir görevde,
Usturuplu kravat TAKMASINI öğrendik.
Metroda, otobüste, kalabalıkta,
Kara yılan gibi AKMASINI öğrendik.

Gözetmez kul hakkını, göstermez çaba,
Kimseleri beğenmez kendi herkesten kaba,
Burda selam yoktur, izindedir merhaba,
Angut gibi yüz yüze BAKMASINI öğrendik.

Bakınca dışarıdan gömlekli, kravatlı,
Arkasından yetişemez bin atlı,
İşi varsa ağzı kaymaklı tatlı,
Balsız arı gibi SOKMASINI öğrendik.

Kalmamış hatır gönül, tükenmiş sabır,
Kimsenin aklına gelmiyor kabir,
Adamda bir ekelik! hanımda kibir,
Yağ olup su yüzüne ÇIKMASINI öğrendik.

Büyük kimdir, küçük kim, ara ki ara,
Söylüyorsun lafı sanki duvara,
Kırk yıllık hatırı koyduk kenara,
Kahveyi devirip DÖKMESİNİ öğrendik.

Tebessümsüz bakar biri birine,
Sahte gülücükler inmez derine,
Sallama, üç ayak, sinsin yerine,
Entarili Köçekle SEKMESİNİ öğrendik.

Mertlik yok, haya yok kimi kullarda,
Telef olmuş gitmiş gurbet ellerde,
Hele trafikte, hele yollarda,
Elbiseli katırın TEKMESİNİ öğrendik.

Garibana bağırıp, haksıza sustuk,
Kuru gürültüyle estikçe estik.
Hısım akrabayla selamı kestik,
Gönül evlerini YIKMASINI öğrendik.

Eskiden biz temiz idik, pak idik.
Alevi'si Sünni'si hepten yek idik.
Ekmeğimiz olmasa da tok idik.
Garibin gırtlağına ÇÖKMESİNİ öğrendik.

AYGÖRDÜ, dostların hatrını sorsam,
Aksu'dan su olup baraja aksam,
Ziyaret tepesinden aşağı baksam,
Pazarcık hasreti ÇEKMESİNİ öğrendik.

Ali KÜÇÜKDAĞLI
Ankara İlahiyat Fakültesi Mezunu, Emekli Eğitimci, Şair ve Yazar, Dergimizin Başyazarı

Ah Filistin'im!

Ah Filistin, kalbimde bir yarasın.
Uygarlık, sen vicdanı çok karasın.
Zalimlerde merhamet ne arasın.
İnsanlığın sınavısın Filistin.

Katliama seyircidir tüm Dünya.
Mazlumların yanındayız biz güya.
Uyan, bitsin kabus dolu bu rüya
Müslümanın sınavısın Filistin.

Kaybeden Gazze mi, yoksa bizler mi?
Silinenler Hak'tan yana izler mi?
Çaresizlik bu zilleti gizler mi?

Sen tarihin sınavısın Filistin.

Kasım 2023

Bir Başarı Örneği Yaşar Aydın

Dergimizin bu sayısında "Bir Başarı Örneği: Yaşar Aydın" başlığı altında Emekli Maliye Memuru Yaşar Aydın'ın memuriyet yıllarında başladığı, belki de daha önceden başladığı, ancak emeklilikte de hiç yılmadan sürdürdüğü, hatta performansını daha da artırdığı bir spor başarısından ve maraton koşan bir örnek insandan bahsedeceğiz. Bu söyleşi Ahmet Sandal tarafından soru cevap şeklinde gerçekleştirilmiştir. Soran Ahmet Sandal, cevaplayan Yaşar Aydın.

Soru 1: Kendinizi kısaca tanımlar mısınız Yaşar Bey?

Cevap 1: 1957 yılında Trabzon'un Çaykara ilçesinde doğdum. İlk ve orta tahsilimi Trabzon'da ve Adana'da, Üniversiteyi Ankara da tamamladım. 1985 yılında Maliye Bakanlığı uhdesinde memur olarak işe başladım. 2010 yılında Gelir Uzmanı oldum. 2022 yılında emekli oldum. Evet, şu an emekliyim, ancak boş değilim. Emeklilikte boş boş durmayı da asla uygun görmedim. Herkese ve özellikle emeklilere spor ve STK'larda görev almayı tavsiye ediyorum. Ben şahsen sırf spor değil, sporun yanında çeşitli dernek, spor kulübü, kooperatif, sivil toplum örgütlerinde kurucu ve aktif üye olarak yönetim kurullarında ücretsiz olarak görev yapmaktayım. Bu sivil toplum kuruluşları kamu (Devlet) yönetimine büyük katkı sağladığından oralarda gönüllü, istekli, şeffaf, hesap vermekten çekinmeden çalıştım ve çalışacağım. Bu da benim güvenirliliğimi ve hayattaki heyecanımı geliştirdi.

Soru 2: Çok güzel tespitler bunlar. Sizin spordaki başarınız zaten belli. Spora ilginiz elbette çok eski yıllara, belki de çocukluk yıllarına kadar uzanmaktadır. Spor başarınıza geçmeden önce siz STK'cı, yani Sivil Toplum Kuruluşlarınızda da aktif çalışmalarınızı da belirttiniz. Biliyoruz ki, birçok sivil toplum örgütlerinde aktif olarak çalışmaktasınız. Zaten bunu siz de belirtiniz. Ancak ben bu STK'lar içinde KAYAD'tan ayrıca ve özel olarak bahsetmenizi istiyorum.

Cevap 2: Evet Ahmet Bey. Kamu Yönetimi Araştırma Derneğinde (KAYAD'ta) önceleri normal üye iken, birkaç senedir Yönetim Kurulu üyesi olarak görev yapmaktayım. KAYAD benim için özeldir.

Soru 3: Bize KAYAD hakkında daha ayrıntılı bilgi verir misiniz?

Cevap 3: Hay, hay, tabi ki. Derneğimiz 2005 yılının Şubat ayında sivil toplumun gücüne ve yararına inanan Denetim Elamanları, Bürokrat, Akademisyen ve Özel Sektör temsilcilerinden oluşan kişiler tarafından kuruldu. Derneğimizin öncelikli hedeflerinden birisi, "Kamu Yönetiminin Yapısal ve İşlevsel Sorunlarına çözüm üreterek katkı sağlamaktır". Ayrıca Derneğimiz, günümüzün ve geleceğin vizyonunu ortaya koyarak örnek bir sivil toplum kuruluşu olmayı kendine amaç edinmiştir. Bu çerçevede KAYAD; "Sivil Toplum Anlayışının Marka İsmidir." Derneğimiz; kamu yönetiminin, özel sektörün, Türk dünyasının ve toplumun maddi ve manevi birikiminden yararlanarak ve bunların sentezini yaparak, yeni bir muasır medeniyet inşaası konusunda bunlardan en üst düzeyde yararlanır. Bu bağlamda düşünce ve bilgi üretimi ve bunları toplumla paylaşarak aksiyona dönüştürme faaliyetleri yapar. Bu çerçevede; Kamu yönetimi, özel sektör, toplumsal, ekonomik ve kültürel alanlarda sorunları tespit etmek ve çözüm üretmek amacıyla, alanına ve konusuna göre bilimsel araştırma komisyonları kurar. Bu komisyonlar, araştırma komisyon başkanlığı şeklinde faaliyetlerini yürütür. Kamu yönetiminin sorunlarını tespit etmek üzere araştırma, inceleme ve istatistikî çalışmalar yapar. Konularına göre alan çalışması yapar ve bu çalışmaların sonuçlarını yasal her türlü iletişim araçlarını kullanarak kamuoyuna duyurur ve bunları kamuoyuyla paylaşır. Dernek amaçları kapsamında kamu yönetimini doğrudan ve dolaylı olarak ilgilendiren konularda, kongre, konferans, seminer, panel, brifing, röportaj, sempozyum ve benzeri eğitsel etkinlikler düzenler. Derneğimiz; temel Felsefe Olarak 3 D ilkesiyle hareket etmektedir. Bunlar; Dirlik, Dürüstlük ve Dayanışmadır.

Soru 4: Bu vesileyle belirteyim. Ben de KAYAD'ın bir üyesiyim. Çalışmalarına ve başarılarına bizzat şahidim. KAYAD'a nice nice başarılar diliyorum. Sorularımıza devam edelim. Bize biraz spora başlamanızın hikayesini anlatır mısınız? Böylece asıl konumuza gelmiş olduk.

Cevap 4: Evet, evet doğrusunuz Ahmet Bey, asıl konumuz spor.Ben özellikle çocuk yıllarımdan itibaren hiperaktif bir yapıya sahibim. Bu nedenden olacak spora ilgim küçük yaşlarda başladı. Erken yaşlarda spora başladım. Güreş, futbol, atletizm gibi birçok spor dalında faaliyet gösterdim. Özetle belirtmek gerekirse, hareketli enerjik yapım dolayısıyla spora küçük yaştan beri ilgim çok vardı. Emekli olmadan önce de düzenli koşu yapmaktaydım. Evet ruhumda spor var ve ayrı bir yer tutmaktadır. Bir de Trabzonluyuz ve Karadenizliyiz. O da ayrı bir husus tabi.

Soru 5: Trabzonlu ve Karadenizli olacaksınız ve spora ilgisiz olacaksınız. Bu mümkün mü? Trabzon sporla ve özellikle futbolla anılır. Ben bir çocukluğumdan ve bir de ileriki yaşlardaki anılarımdan örnek vereyim. Biz çocukken futbol takımları tutardık. Elbette Ülkemiz genelinde yaygın olduğu üzere birçok çocuk üç büyük futbol kulübünden birisinin taraftarı olurdu. Beşiktaş, Galatasaray ve Fenerbahçe yanında bizim çocukluğumuzda bazı arkadaşlarımız Trabzonspor'u da tutardı. O arkadaşlar halen de Trabzonsporlu 'dur. Düşünün şimdi, çocukluğum Kahramanmaraş ve Pazarcık'ta geçiyor. Bazı Kahramanmaraşlılar Trabzonspor taraftarı oluyorlar. Bu arada Kahramanmaraş ve Trabzon iki Kardeş Şehirdir. Trabzon ve Kahramanmaraş kardeşliği tarihseldir. Kökleri çok derindir.

Cevap 5: Evet, Trabzon ve Kahramanmaraş kardeştir.

Soru 6: Yaşar Bey, şimdi maraton koşularına ve başarılarınıza gelelim. Nasıl başladınız?

Cevap 6: Ahmet Bey, 2020 yılında maraton koşullarına başladım. halen maraton koşmaya devam ediyorum.

Soru 7: Maratonda birçok ödülünüz var. Bunu biliyoruz. Biraz da siz bundan bahseder misiniz?

Cevap 7: 30 Kasım 2025 tarihinde 7. Gazi Yarı Maratonunda başarı elde ettim. Trabzon yarı maratonu yaş kategorisinde 4. oldum. İstanbul ve Çanakkale Maratonlarında başarı elde ettim.

Soru 8: Başarınız daim olsun Yaşar Bey. Efendim, sporda hedefiniz nedir?

Cevap 8: Düzenli bir yaşam ve geriye örnek olabilecek bir miras bırakmak. Hedefim ömrüm ve imkanlarım müsait olursa Londra, Berlin ve Valensiya maratonlarına katılmak. Ülkemizin sporun her alanında gerek bireysel, gerek kolektif sporlarda Dünyada en üstün ilk sıralara çıkarmak hedefindeyim. Bunu mahalli olarak başardım, ancak kurumsal ulusal ve uluslararası alanda şansım, daha doğrusu imkanım olmadı.

Soru 9: Olur inşallah. Ben sizin ulusal ve uluslararası alanda da başarılı olacağınıza yürekten inanıyorum. Çünkü o azim ve kararlılık sizde var. Yaşar Bey, gençlere ne tavsiye edersiniz?

Cevap 9: Gençlere kesinlikle mutlaka hedefleri olmalarını ve spor ile sivil toplum örgütlerinde faaliyet göstermelerini tavsiye ederim. Bu konuda gözlemlerimde hedef koyan ve sivil toplum faaliyetleri olanlar diğer bireylere göre daha başarılı oluyorlar.

Soru 10: Evet, zaten iyi vatandaş olmanın yolu da toplum odaklı düşünmekten geçer. Spor ve STK'lar bu açıdan çok mühim. Değil mi?

Cevap 10: Ahmet Bey çok doğru. Ben ömrüm boyunca iyi bir vatandaş olmak, bunu sadece söylemde değil gerek çalışma alnında, gerek spor ve gerekse sosyal alanda özverili çalışmak, öncü ve örnek olmak için çabaladım. Hayatımı buna adadım.

Soru 11: Teşekkür ediyorum Yaşar Ağabeyim. Biz sizi örnek alıyoruz. Yaşar Bey hayatta en çok önemsediğiniz üç kavramı belirtir misiniz?

Cevap 11: En çok önemsediğim; liyakat, şeffaflık ve denetimdir.

Soru 12: Kitap okur musunuz? Ya da daha doğrusu en çok hangi kitapları okursunuz?

Cevap 12: En çok okuduğum tarihi ve ülkelerin stratejileri hakkında kitaplar, klasik Türk romanlarıdır. Şair olarak Orhan Veli'nin şiirlerini okurum.

Soru 13: Hobileriniz ya da ilgi ile merak duyduğunuz şeyler nelerdir?

Cevap 13: Çin, Japonya, Rusya, Azerbaycan'ın spor, muhtelif toplantılarına katılmak, ünlülerin; iş insanı, siyasetçi, bürokrat, TV yazar çizer vb. gibi kimselerin biyografilerini okumak, bağlantılarını, akrabalıklarını. ahbaplıklarını ve ilişkilerini öğrenmek özel merakım alanına girer.

Soru 14: Ooooo çok ilginç. Gerçekten bu söyleşi vesilesiyle bu özelliğinizi öğrenmiş oldum. Çok güzel. Efendim son olarak bize ne söylemek istersiniz?

Cevap 14: Son olarak söyleyeceğim. Gençlere "bizim zamanımızda şöyleydi, böyleydi" demek yanlıştır. Çünkü eski zaman geçmiştir, mevcut zaman için bir şey söylemek lazım.

Bir de bana ait şu cümleyi söylemek istiyorum. "Benim param ile benim çocuğum, benden daha lüks ve konforlu yaşayamaz."

Ahmet Bey bana bu imkânı verdiniz. Kendimi anlatma fırsatı sundunuz. Teşekkür ediyorum.

Ben teşekkür ediyorum Yaşar Bey.

Dernek Faaliyetlerinden Kareler
Pazarcık'ta İkta Dergisi Tanıtım Programı

İKTA Dergimizin Pazarcık'taki Tanıtım Programına Pazarcık Kaymakamı Sayın Hulusi Teke ve Pazarcık Belediye Başkanı Sayın Haydar İkizer ile Hemşehrilerimiz katılmıştır.

İKTA Dergimizin Pazarcık'taki Tanıtım Programında İKTA-DER Başkanı Ahmet Sandal "İnsan Kitap ve Toplum", Emekli İmam Hatip Abdurrahman Genç "Huzurlu Aile ve Güvenli Toplum" ve Üniversite Öğrencisi Yazar Yusuf Çelik "Türkiye Ekonomisi İçinde Kahramanmaraş" başlıklı konularda anlatımlarda bulunmuşlardır Programda İKTA Der Üyesi Şair Yazar Arafat Arık ve Emekli Eğitimci Ahmet İspirdoğan şiirler okumuştur

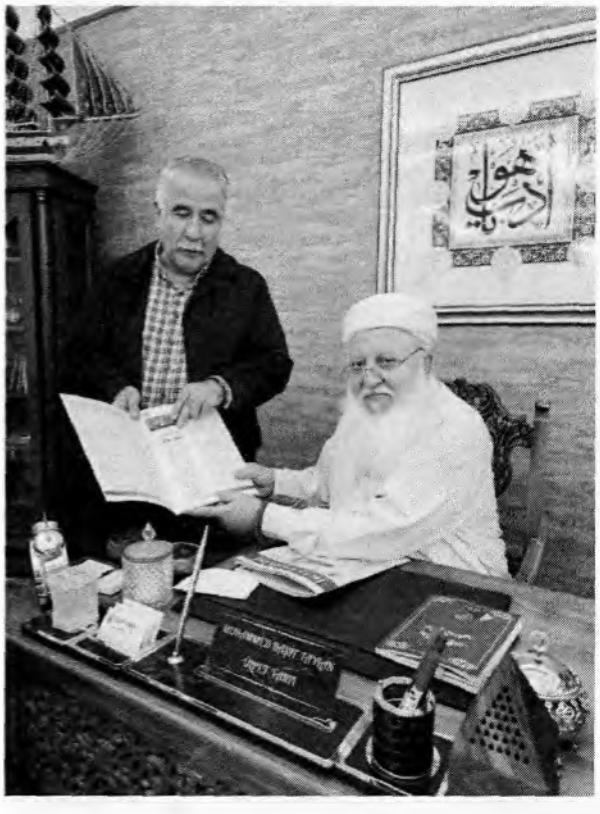

Kahramanmaraş'ımızın akil insanı ve Farukiye İslami İlimler Külliyesi Başmüderrisi Abdullah Taylan Hocamıza Dergimizi takdim eyledik. Kendileriyle istişare ederek dualarına talip olduk.

Özel Harekat Polisi Mustafa Katırlı şehidimizdir. Kendisi 2015 yılında Diyarbakır'da şehadet şerbeti içti. Pazarcık'ta şehidimizin Babası kıymetli Ali Katırlı Ağabeyimizi ziyaret ederek em şehidimizi andık, hem de İKTA Dergisinde şehidimizle ilgili şiiri kendisine takdim ettik. Allah rahmet eylesin. Cumle şehitlerimiz Nur içinde yatsın.

Aile Büyüğümüz Osmanlı Medreselerinden mezun Muderris ve Cumhuriyet kurulduktan sonra da Kahramanmaraş İmam Hatip Lisesinin kurucusu, Kuran-ı Kerim Dersi Hocası ve öldüğü yıl 1962'ye kadar Lisenin Müdürü Hafız Osman Sandal'ı İKTA Dergisinde tanıttık ve bu tanıtımın yer aldığı Dergiyi Sandal Hocamızın torunu Selahaddin Sandaloğlu'na takdim ettim. Bu vesileyle örnek insan Hafız Sandal Hoca'yı bir kez daha rahmet ve minnetle anıyorum. Ruhu şad olsun.

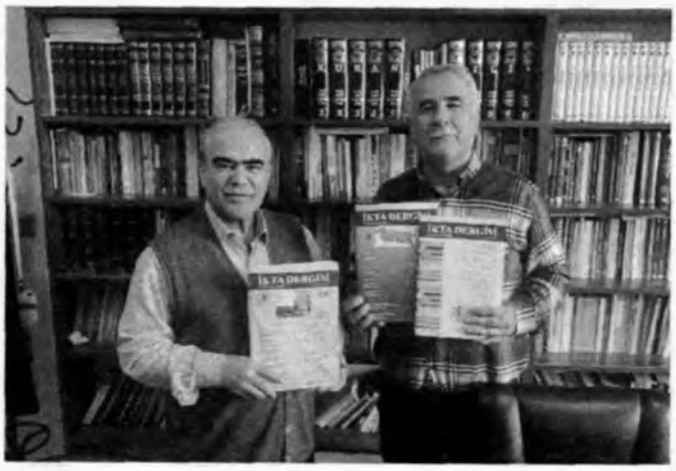

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İlahiyat Fakultesi Profesörü ve Dergimizin Yazarı Ahmet Ak Kardeşimi ziyaret ederek hasbihal eyledik. Kendilerine İKTA Dergisinin ilk dört sayısını takdim ettim

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Ziraat Fakultesi Profesörü ve Dergimizin Yazarı Prof. Dr İsmail Güvenç Kardeşimi ziyaret ederek hasbihal eyledik. Kendilerine İKTA Dergisinin ilk dört sayısını takdim ettim.

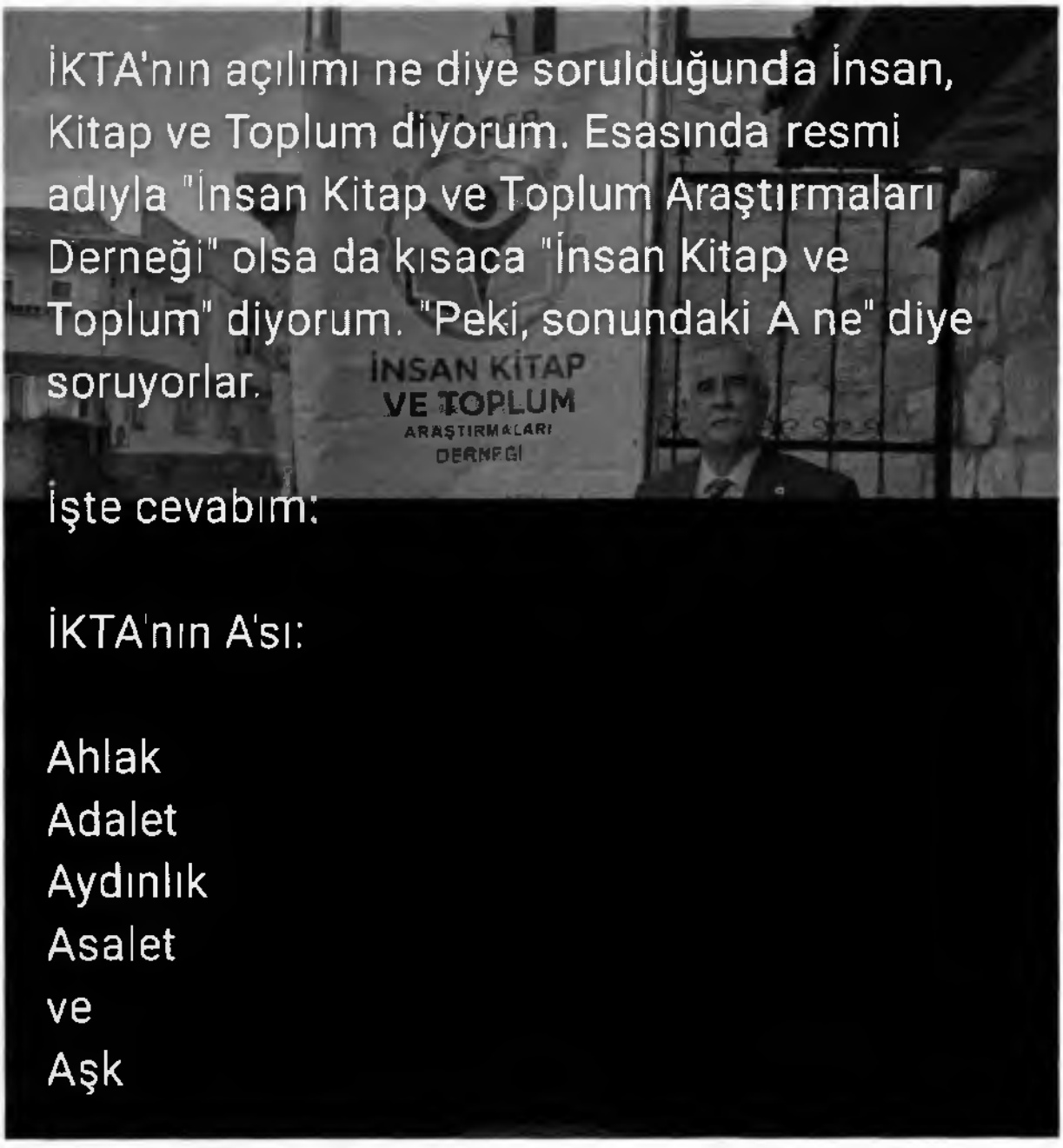

İKTA'nın açılımı ne diye sorulduğunda İnsan, Kitap ve Toplum diyorum. Esasında resmi adıyla "İnsan Kitap ve Toplum Araştırmaları Derneği" olsa da kısaca "İnsan Kitap ve Toplum" diyorum. "Peki, sonundaki A ne" diye soruyorlar.

İşte cevabım:

İKTA'nın A'sı:

Ahlak
Adalet
Aydınlık
Asalet
ve
Aşk

ato inşaat

Anahtar Teslimi İnşaat Projelerinizin Çözüm Ortağı...

0 507 609 46 69 - 0 546 658 75 74

atoinsaat46@gmail.com

NE KAHRI DEST-İ A'DÂDAN NE LUTFU ÂŞİNÂDAN BİL.
UMURUN HAKKA TEFVÎZ ET CENÂB-I KİBRİYÂDAN BİL.
Somuncu Baba (Şeyh Hamid-i Veli)

Ne zorluğu düşman elinden, ne de kolaylığı dosttan bil.
İşlerini Allah'a havale et, hepsini Cenâb-ı Hakk'dan bil.

(Yazarımız Osman Şahin tarafından Hattat Hamid'ten nakledilmiştir.)